

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 43 "Keleivis" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., SPALIO (OCTOBER) 24, 1956

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atkairo Numeris
Kaina 10 Centų

51-IEJI METAI

KELEIVIS

PRENUMERATA METAMS:

Amerikoje, Kanadoje, Pla-
ty Amerikoje, Europoje...\$4.00

KELEIVIS

686 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States

KELEIVIS

686 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Rusija Grasiną Sutriuškinti Lenkiją už Laisvės Norą

Lenkijos Komunistai Gina Savo Krašto Nepriklausomybę Nuo Maskvos; Sovietų Maršalas Rokosovskis Išmestas iš Politbiuro; Vadovybę Paėmė "Titi-niai" Komunistai; Susiaudymai su Rusiais.

Praeitą penktadienį Varšuvoje buvo sušauktas Lenkijos "Darbininkų partijos" (komunistų) centro komiteto posėdis. Dar prieš posėdį Lenkijos komunistai gražino į partijos eiles žymiuosius opozicijos veikėjus, kurie už nacionalistinę "nukrypimą" buvo po kelis metus kalinami. Centro komiteto posėdyje buvo ruošiamasi buvusios opozicijos vadus išrinkti į centro komitetą ir net į politbiurą.

Prasidėjus posėdžiui vyriausias opozicijos vadas, keturius metus kalintas W. Gomulka ilgoje kalboje kritikavo Lenkijos komunistų valdymą ir iškėlė eilę pavyzdžių, kaip krašto ištekliai yra leidžiami vėjais, kaip spaudžiami ir išnaudojami privatus ūkininkai sugeba ūkininkauti 30% produktyviau, negu kolchozai ir valstybiniai darbai, kaip milijonai pinigų išleidžiami visokioms masinėms įsigyti, bet tos masinės rudija nenaudojamos ir daug kitų panašių pavyzdžių. Savo kalboje Gomulka reikalavo, kad Lenkija vėstų nepriklausomą ūkišką politiką ir nepažeidžiotų aklai Sovietų Rusijos, su kuria santykiai turi būti tvarkomi lygybės pagrindais.

Centro komitetui nebėgus posėdžiui iš Maskvos į Varšuvą pribuvo keista rusų delegacija, kurioje buvo Chruščiovas, Molotovas, Kaganovičius, Mikojanas, maršalas Zukovas, maršalas Konevas, generolas Antonov ir keli kiti aukšti kariniai. Rusai atvežė lenkams Maskvos ultimatumą, reikalaujanti išrinkti į partijos politbiurą tuos žmones, kurie Maskvai yra priimtini. Lenkai tuoj nutraukė posėdį ir nuvyko tartis su rusiškais bossais.

Pasitarimai su rusais tęsėsi kelias valandas. Šeštadienio rytą rusai apleido Varšuvą, lenkai juos išlydė į aerodromą ir mandagiai atsisveikino. Bet rusų ultimatumo lenkai nepriėmė. Rusams atvykstant į Varšuvą rusų kariuomenė Lenkijai irgi pakilo į žygi Varšuvos link. Vienas rusų kariuomenės pulkas iš Vokietijos norėjo pereiti Odrą (Oderį) ir užimti Lenkijos šiaurinį uostą Ščeciną (vokiečių buvutį Stettiną), bet lenkų pasienio sargybos rusų neleido žygiuoti į Lenkiją. Kitos rusų kariuomenės dalys yra pačioj Lenkijoj ir traukė link Varšuvos. Pirm pradėdant derības su rusiais lenkai pa-reikalavo, kar rusai tuoj pat sulaukytų savo kariuomenės judėjimą Lenkijoj, nes kitą dieną lenkai negalės su rusiais tartis. Rusai ka-

riuomenės judėjimą sulaukė. Iš pranešimų atrodo, kad tik prie Szczecino lenkai šaudė į rusus, bet ar rusai irgi šaudė, žinių nėra. Rusų delegacijai išvykus namo, lenkai tęsė savo centro komiteto posėdį ir išrinko naują politbiurą, į kurį sovietų maršalas Rokosovskis neįėjo. W. Gomulka išrinktas ne tik į politbiurą, bet paskirtas Lenkijos komunistų partijos sekretoriumi. Pasitarime su lenkais Chruščiovas grubiai grasino lenkam. Jis sakė:

"Mes jums parodysimė, koks yra kelias į socializmą ir jeigu jūs neklausysite, mes jums sutriuškinsime. Mes pavartosim: jėgą, kad užmušti visokius sukilimus jūsų kraite. Rusų kariuovinė žuvo (laisvindami Lenkiją). Mes niekad neprieisime, kad šita šalis būtų parduota amerikoniškiems imperialistams".

Pasitarime Chruščiovas išvadino Gomulką "išdaviku" ir bendrai tie "pasitarimai" turėjo būti labai keisti.

Lenkai sutarė su rusų vadais, kad vėliau lenkai vyks į Maskvą tartis plačiau dėl Lenkijos santykių su Sovietų Sąjunga. Šiuo tarpu atrodo, kad lenkų užsispyrimas pasirodė stipresnis, negu rusų grasinimai. Bet kova nėra dar baigta už Lenkijos nepriklausomybę, nors pirmas žingsnis jau ir padarytas į krašto išsivadavimo iš rusiškų satrapų komandos.

Po visą Lenkiją dabar eina masiniai darbininkų ir mokslo jaunomenės mitingai ir visur keliama reikalavimas demokratizuoti šalies režimą, atgauti nepriklausomybę ir rūpintis žmonių reikalavimų patenkinimu.

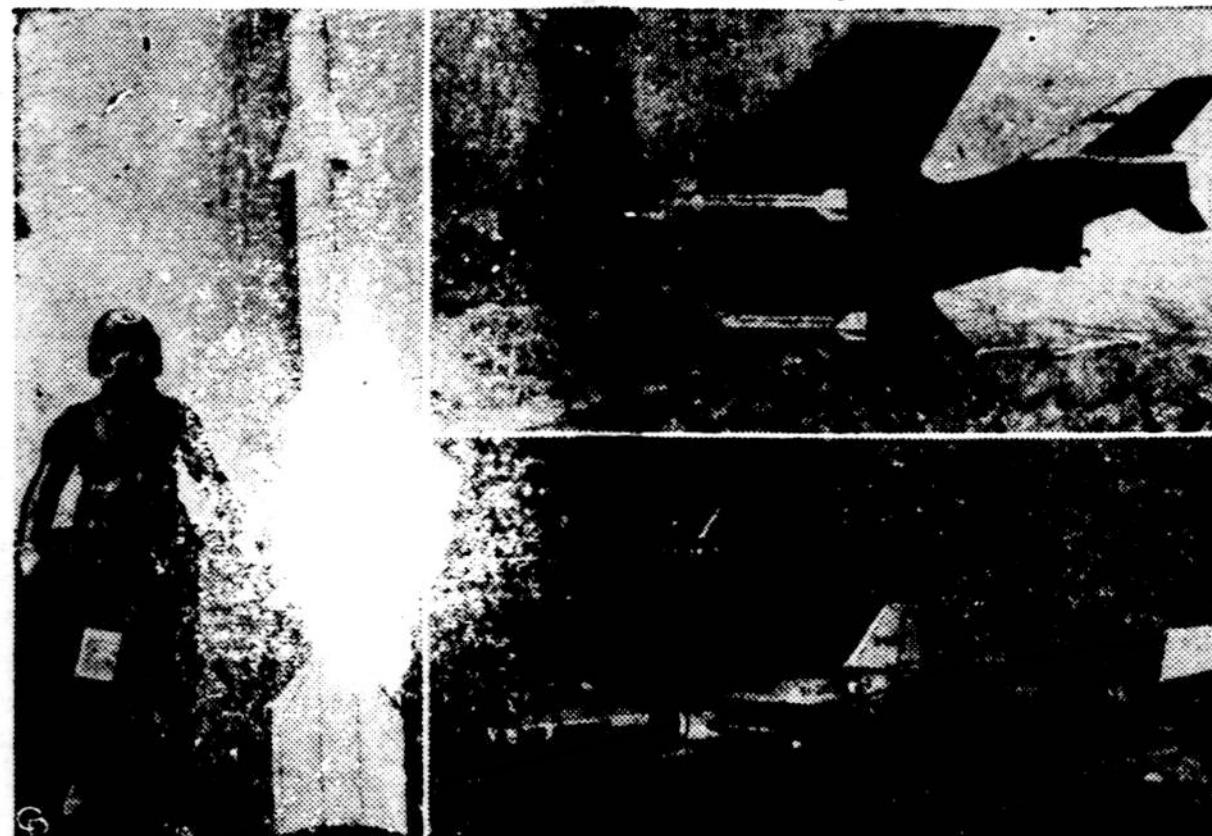
Sovietų Rusijos spauda nieko nerado apie Lenkijoje vykstančią nepriklausomybės revoliuciją, tik Sovietų kompartijos organas "Pravda" piktai išplūdo lenkų spaudą už spausdinimą neleistiną raštą. Lenkų komunistų organas taip pat piktokai atsiliepė ir patarė rusų bolševikams nekaltinti Lenkijos liaudies vardu.

Varšuvos įvykiai nusikambėjo po visą pasaulį ir ypač pavergtose tautos jėgose sukėlė nepaprastų vilčių išsivaduoti iš nekenciamo rusų jungo.

RUSAI STEBI MOSŲ RINKIMŲ KAMPANIJĄ

Trys rusai bolševikai, mūsų vyriausybės pakviesti šį pirmadienį atvyko stebėti Amerikos rinkimus. Atvyko ir pora rumunų. Lenkai ir čekai atsisakė atvykti.

NAUJAUSI ORO IR VANDENS KARO PAJĖGŲ GINKLAI

Kairėj matome karo laivyno lakūną komandierių leitenantą G. A. Tierney su lakūno drabužiais, šalia jo naujausia vedama bomba, kurią leidžiama iš lėktuvų į priešo lėktuvus. Dešinėj viršuj matome kaip ta pati vedama bomba yra pritaisyta greitojo lėktuvo apačioje. Dešinėj apačioje matosi du labai greitai lėktuvai, kurie dabar naudojami taikiniams vikti, bet reikšiai esant galėtų būti naudojami ir kaip bomberiai. Nauji ginklai dabar be pertrūkio bandomi ir vis gerinami.

Jugoslavija Gaus Amerikos Pagalbą

Amerikos vyriausybė nutarė ir toliau duoti ekonominę pagalbą Jugoslavijai, kad ji galėtų išlaikyti savo nepriklausomybę nuo gresiančio rusų imperializmo pavojaus. Prezidentas Eisenhower tokį nutarimą paskelbė pereinant savaitę. Dėl to nutarimo paskelbimo Jugoslavijos vyriausybė reikė nepasitenkinimo, nes esą dabar Jugoslavijai nebėgria joks pavojus iš Sovietų Sąjungos pusės.

Amerika, duodama pagalbą Jugoslavijai, tą daro ne todėl, kad Amerikai patinka Tito diktatoriškas režimas, bet norėdama, kad Jugoslavija galėtų vesti nepriklausomą politiką ir nebūtų priklausoma nuo Rusijos ūkiškos pagalbos.

Republikonai Moka Melžti Biznierių

Atstovų rūmų vienoj komisijoj liudijo Randall Cremer, Frederic Snare korporacijos buvęs vice-pirmininkas. Jis pasakojo, kad jo korporacija ilgai turėjo irodinėti savo "gerą republikoniškumą", kol ji gavo iš valdžios kontraktą statyti nikelio fabriką 43 milijonų dolerių vertės. Savo palankumą valdžiai partijai Cremer sakosi turėjęs įrodyti inaisais į republikonų partijos išdą. Jis ir kiti jo korporacijos direktoriai davė \$7,500 republikonų išdų, nors jis ir jo bendradarbiai visada buvę republikonai ir rėmę partiją savo aukomis.

Pagal Cremer pasakojimą, tokia politika pritarė visa vyriausybė ir pats prezidentas. Republikonų partijos pirmininkas L. Hall, pakviestas pasiaiškinti dėl to reikalo, atstovų rūmų komisiją, atsisakė tą padaryti dabar ir sutiko liudyti to rinkimų. Kiti liudininkai daug Cremerio parodytų patvirtino.

Milijonai Farmeriam Rusai ir Japonai Prieš Rinkimus Sutarė Baigti Karą

Iki spalio mėnesio 12 d. vyriausybė jau buvo išmokėjusi farmeriams pašalpų \$68,501,532. Tie pinigai išmokėti už fermerių sutikimą sumažinti savo apsejamos žemės plotą. Išmokėjimai farmeriams ypač padidėjo besitarinant rinkimams. Iki rugsėjo 28 d. farmeriams pašalpų tebuvo išmokėta tik 18 milijonų dolerių.

Pagal valstijas farmeriai gavo pašalpų iki spalio 12 d. šitiek:

Iowa valstijos farmeriai gavo \$20,714,000, Texas valstijos farmeriai gavo \$7,852,000, So. Dakotos—\$4,518,000, Illinois valstijos \$4,218,000, Missouri—\$3,741,000, Oklahoma gavo—\$3,088,000 ir kitos mažiau kaip po 3 milijonus dolerių. Nuo spalio 12 iki rinkimų dienos valdžia dar gali išdalinti apie 200 milijonų dolerių, jei tik tai bus suspėta.

Ar pinigų dalinimas prieš rinkimus paveiks į fermerių balsavimą, parodys rinkimų diena. Republikonai sako, kad pinigų dalinimas farmeriams nėra surištas su politika. Demokratai mano kitaip.

Prieš rinkimus valdžia ir fermerių įvairių produktų kainas remia ir ypač pamos gauna kaulių augintojai.

Kinija Kelia Opų Hong Kong Likimą

Komunistinė Kinija vis garsiau pradeda šaukti apie "neišspręstą" Hong Kongo klausimą ir primena, kad anglų viešpatavimu toje kolonijoj turi ateiti galas.

Prieš porą savaitių Hong Konge įvyko kruvinos riaušės, kurios kilo kinų bolševikų šalininkams susipešus su kinų nacionalistais.

Japonijos ministerių pirmininkas I. Hatoyama ir Sovietų ministerių pirmininkas Bulganinas pereinant penktadienį Maskoje pasirašė sutartį apie karo stovio tarp jų valstybių užbaigimą. Taikos sutartis tar prūsų ir japonų dar nėra sutarta, bet nelaukiant galutinės sutarties diplomatiniai santykiai tarp Maskvos ir Tokio bus užmegsti.

Rusai pasižadėjo remti Japonijos išsileidimą į JT organizaciją ir žadėjo grąžinti dar likusius gyvus japonų karo belaisvius iš viso 1,100 vyrų ir leis japonams žuvauti šiaurės jūrose.

Ginčai dėl teritorijų paliko spręsti ateičiai.

Sueco Klausimas Vis Dar Kabo Ore

Po JT saugumo tarybos užvėtuoto pasisakymo, Sueco kanalo klausimas dabar kabo ore ir "laukia derybų". JT organizacijos sekretorius stengiasi suvesti prie derybų stalo kanalo naudotojų atstovus su Egipto diktatūros atstovais, kad būtų pradėta aiškinti, kaip įgyvendinti JT saugumo tarybos patvirtintus "šešius punktus".

Tuo tarpu Sueco kanalo naudotojų draugija išsirinuko sau reikalingą vedėją į "pradedamą biznį", bet kokio užsimojimo tas biznis bus, dar nėra aišku. Amerika dar nėra suderinusi savo politikos su Anglija ir Prancūzija, todėl Egiptas tikisi Vakarų valstybių nevieningumą išnaudoti savo interesuose.

Amerikiečiai pilotai, kurie nuskubėjo į Egiptą užimti pasitraukusių sveitimauciu pilotų vietų, nusiskundžia, kad streiklaizavimas nesąs toks pelningas, kaip jie tikėjosi. Kai kurie iš 17 amerikiečių pilotų žada grįžti namo.

Rinkimų Kovoje Demokratai Kelia Užsienių Politiką

Demokratai Kelia Užsienių Politikos Nepasisekimus; Sako, Vyriausybė Klaidina Kraištą; Nurodo Sueco, Indokinijos Pralaimėjimus, NATO Sąjungos Nusilpnėjimą; Republikonai Atsikerta.

Anglija Pradėjo 'Atominį Amžių'

Pereitą savaitę Anglija pradėjo atominį amžių savo ūkio gyvenime. Buvo atidaryta pirmoji atominės energijos varoma elektrinė, kurios gaminama jėga įjungta į bendrąjį elektros tinklą. Kol kas atominė jėga gamina tik 10,000 kilovatų elektros, bet elektrinė bus padidinta iki 92,000 kilovatų, o vėliau ir daugiau.

Iš viso Anglijoj jau yra suplanuota ir statoma 12 atominė elektrinių. Pereitą savaitę elektrinės atidarymo iškilmės Anglijoj buvo labai iškilmingos ir angliai pabrėžia, kad tai yra pradžia naujos eros Anglijos ekonominiame gyvenime. Anglija yra pirmoji šalis, kuri atominę energiją jau įkinkė į praktišką elektros gamybos darbą.

Spaudos Davauma Už Republikonus

Apie 80% visų Amerikos laikraščių rinkiminėj kovoje remia republikonus ir tik labai mažas nuosimtis pasisako už demokratų. Republikonų pusę laiko ir plačiai paplitę "magazina", kurie turi po kelis milijonus skaitytojų.

Demokratų spaudos vienašališkumą aiškina tuo, kad, kaip visas stambusis biznis, taip ir spauda savo atstovybės mato republikonų partijoj, o spauda Amerikoje yra stambus biznis. Gindami savo interesus laikraščiai perša skaitytojų rinktį republikonus, nors savo paramą vienai partijai spauda mėgsta pridengti visokiais pašaliniais samprotavimais.

Rinkimų Pranašai 'Balsuoja' Už 'Ike'

Ivairūs "pollsteriai", ar rinkimų pranašai, šiais metais pranašauja republikonų kandidato laimėjimą, nors jie tą daro ne taip atvirai kaip 1948 metais, kada "pollsteriai" buvo išrinkę Dewey prezidentu dar tautai nebausavus.

Rinkimų pranašystėmis dabar verčiasi ne tik "viešosios nuomonės institutai", bet ir atskiri laikraščiai ir net paskiri žmonės. Visi linksta išpranašauti "Ike" laimėjimą, bet abejoja ar republikonai praves daugumą į kongresą.

Laikraščiai dabar vienas po kito "indorsuoja" kandidatų "Ike" gauna liūto dalį.

Amerikos rinkimų kampanija jau pasiekė aukščiausio cikuro. Prezidentas D. D. Eisenhower grįžo iš savo propagandos kelionės į vakarines valstijas ir sakosi esąs labai patenkintas rinkimų kovos eiga. Jis sakosi matęs žmonių veiduose laimės spinduliavimą tiek žmonės esą patenkinti republikonų valdžia.

Republikonų partija su dideliu pasitikėjimu laukia rinkimų ir yra tikra laimėti prezidentūrą, o gal ir kongreso daugumą.

Demokratų partijos kandidatas A. E. Stevenson jau pereitą savaitę rinkimų kovoje iškėlė republikonų administracijos užsienių politiką ir šią savaitę tą klausimą aptars vienoj kalboj New Yorke.

Demokratai nurodo, kad Eisenhoweriui valdant rusai įkėlė koją į Viduriniuosius Rytus, kas Rusijos carams per 200 metų nepavyko padaryti, o dabar bolševikams pavyko dėl Amerikos užsienių politikos klaidžiojimų. Kitas klausimas, kurį demokratų kandidatas jau kėlė ir dar aptars, yra Sueco klausimas. Amerikos vyriausybės svyravimai tame klausime Sueco kanalo painingą tik padidino ir jo sprendimą ap-sunkino.

Amerikos santykiai su mūsų sąjungininkais dabar yra sugadinti, didžioji laisvųjų tautų koalicija (NATO) yra pakrykusi.

Kaipo republikonų politikos pavyzdį demokratų kandidatas ima Indokiniją, kur po grasinimų ir blofavimo pusė Indokinijos atiteko bolševikams.

Nemažai ginčų dar kelia ir A. Stevenson išskeltas sustabdymas vandenilio bombų sprogdinimo. Į tą ginčą bando įsikišti Sovietų Rusija, kurios ministerių pirmininkas Bulganinas atsiuntė prezidentui laisšką ir siūlo susitarti dėl vandenilio bombų sprogdinimų su-laikymo. Administraciją į šią Sovietų premjero laisšką žiūri, kaip į rusų bandymą kišti savo nosį į Amerikos rinkiminius ginčus.

Demokratų kandidatas mano, kad reikia išnaudoti visas progas, kad pasauli paliausavus nuo baisiųjų bombų pavojaus. A. Stevenson mano, kad ir pereitą savaitę gautą iš rusų pasiūlymą kalbėtis tuo klausimu nereikėtų mesti į gurbą. Prezidentas ruošia planą atsakymą į A. Stevenson siūlymą eiti prie su-laikymo vandenilio bombų bandomojo sprogdinimo.

Rinkimų kova prieš galą nors ir darosi piktesnė, bet ji kartu darosi ir įdomesnė, nes paliečia svarbiuosius šių dienų klausimus.

Taiki revoliucija?

Nepaprasti įvykiai Lenkijoje ir kai kuriuose kituose Sovietų Rusijos sateliuose jau pradeda lyginti prie taikos revoliucijos, kuri vykstanti Stalino sukurtą imperiją. Kiek toli pasikeitimai Lenkijoje, Vengrijoje ir kitur, šiandien niekas nežino, bet, kaip jau pereitą savaitę šioje vietoje rašėme, pasikeitimai yra dideli ir labai reikšmingi. Pereitą penktadienį Lenkijos komunistų partijos centro komitetas nutarė grąžinti į savo tarpą W. Gomulką, ilgai kalintą ir piktai niekintą lenkų komunistų "titininkų" vadą. Kartu su Gomulka į centro komitetą grąžinti trys jo artimi bendradarbiai, irgi kalinti ir niekinami, generolas M. Spychalski, Z. Kliszko ir L. Sowinski. Gen. M. Spychalski buvo Lenkijos krašto apsaugos ministras ir buvo apkaltintas nukrypęs nuo "teisingosios linijos" ir uždaręs į kalėjimą, o į jo vietą Stalinas atsuntė Lenkijai naują karo ministrą, Sovietų maršalą K. Rokosovskį, kurį lenkai patyliomis vadina "Varšuvos Juda". Mat, 1944 metais lenkų kilmės Sovietų maršalas Rokosovskis vadovavo rusų armijai prie Varšuvos ir ta armija per du mėnesius nieko nedarė, kad pagelbėtų Varšuvos sukilėliams kautis prieš hitlerininkus. Rusai sąmoningai leido naciams iškersti Varšuvos sukilėlius ir sunaikinti pačią Varšuvą, kad paskui lengviau jiems būtų visą Lenkiją pavergti. Atsakomingas už tą politiką buvo Stalinas ir jo bendradarbiai, bet tos judošiškos politikos vykintojas prie Varšuvos buvo lenkas Rokosovskis! Tas žmogus Maskvos pavestas 1949 metais perėmė Lenkijos krašto apsaugos ministeriją tvarkyti ir dabar dar yra toje vietoje. Bet dabar, kai jo pakeistas gen. Spychalski grįžo iš kalėjimo vėl arti valdžios, kalbama, jog Rokosovskio karjera Lenkijoje gali pasibaigti.

Iš Varšuvos praneša, kad Gomulka ir jo "titiniai" draugai, prieš grįždami į komunistų partijos centro komitetą, reiškė nuomonę, jog rusų "instruktoriai" lenkų armijoje turi būti atleisti, o rusų kariuomenė turi būti visai ištraukta iš Lenkijos teritorijos. Toks lenkų reikalavimas atrodo savaime suprantamas, nes ką rusų armija veikia Lenkijoje 11 metų po karo galo? Bet Maskva jau iš anksto pasirūpino į tą klausimą duoti "atsakymą". Pagal Londone leidžiamą lenkų dienraštį "Dziennik Polski" Sovietai savo kariuomenę Lenkijoje žymiai padidino po pereitos vasaros Poznanės riaušių. Dabartiniu laiku rusai turi Lenkijos teritorijoje 7 kariuomenės divizijas, o prieš metus laiko turėjo tik 3 (kiti sako 2). Maskva, atrodo, įvykių eigą numatė ir iš anksto pasiruošė į lenkų argumentus atsakyti savo divizionais, o ne tik "draugiškais" patarimais neskirti Jugoslavijos pavyzdžiu.

Lenkijoje judėjimas už krašto nepriklausomybę, jei neskaityti Poznanės kruvinų riaušių, vyksta taikiai, bet tas judėjimas eina gilyn ir platin. Jau ne tik drąsesnieji laikraštinkai, rašytojai, akademinis jaunimas, bet ir darbininkai pradeda kelti savo balsą už būtinas reformas, už piliečių laisvių atstatymą, už krašto ūkio decentralizaciją, už parūpinimą žmonėms būtinu kasdieniniu reikmenų ir maisto. Visas bruzdėjimas eina diktatūrinio režimo sąlygose, komunistų spaudoje (kitokios ten ir nėra), reikalavimai kelti įvairių komunistinių (bent iš vardo tokių) organizacijų ir, atrodo, kad visas kraštas jaučiasi pabudęs po sunkaus slougiu ir dairosi išeities iš stalinieškų okupantų atneštų skurdo, vergijos ir panjėkinimo.

Panašiai, kaip Lenkijoje, bruzdėjimas eina ir Vengrijoje už visišką apsisvalymą nuo kruvino ir purvino stalinizmo. Panašus judėjimas jaučiamas ir Čekoslovakijoje, kuri lengviau gali atsikratyti rusiškos idėjinės globos ir rusiško ekonominio išnaudojimo todėl, kad tame krašte nėra rusų kariuomenės. Bruzdėjimas dabar persimeta ir į rytinę Vokietiją, iš kur pranešama apie darbininkų streikus įvairiose miestuose. Visos maskolių pavergtos tautos pradeda bodėtis nepakenciamai rusiška totalitarine diktatūra ir išnaudojimu. Visos pradeda kelti balsą, kad plačiai išsiliėjusi rusiško bolševizmo agresija trauktųsi į ten, iš kur ji atėjo. Prasideda begalinės reikšmės kova tarp pavergtųjų tautų ir rusiško milžino, kuris ir ginklais ir per savo piktus pataikūnus paverė Europoje visą šimtą milijonų žmonių. Tos kovos reikšmė šiandien nusmelkia visus kitus pasaulio įvykius. Nuo jos eigos, nuo išlaisvinimo pastangų pasisekimo priklausys labai daug mūsų visų gyvenime.

Apžvalga

PAPLIAUSKA RASO PUSGALVIS DZIAUGIAS

L. Jonikas "Vilnius" Nr. 245 pasisovė būti "literatūros kritiku" ir džiaugiasi šitaip:

"Skaitau J. Dovydaičio romaną 'Dideli įvykiai Naujamiestyje'. Knogos antroji laida išleista šiemet Vilniuje 12,000 eksempliorų.

"Vaizdingai, meistriškai ap-

rašo didžiulius įvykius Lietuvoje kai karas dar buvo nepasibaigęs, bet kada Tarybinės Armijos jau buvo toli Vokietijoje".

Tada hitlerininkai iš lėktuvų paršautais numetė Naujamiestyje tris ginkluotus pabaisas: Smetonos laikais buvusį dvarininką, policijos viršininką ir prekybininką, kurie

"šaltą žiemos naktį įsivertė

į kaimiečio butą, suriję, kaip alkani vilkai viską, ką rado, išeidami nušovė abu šeiminius ir 6 savačių kūdikį".

Taip tame romane J. Dovydaičis vaizduoja didžiulius įvykius. O Jonikas, pasiskaitęs tokios malkienės, nuo savęs prideda:

"Kiek tokių pabaisų yra pabėgusių į 'laisvąjį pasaulį'?... negalima suprasti, kaip buvusių socialistai, liaudininkai ir krikščionys demokratai galėjo taip žemai nupulti susidėdami su bestijomis".

Atsirado vienas atsiprasant "rašytojas", kuris supeizojo "klasinius priešus", o Amerikoje, Chicago didmiestyje, atsirado nedakę Jonikas, kuris J. Dovydaičio "kūrybą" priėmė už gryną pinigą ir galvą atvertęs šaukia, kad "buve socialistai" susidėjo su tokiais pabaisomis!

Mums atrodo, kad iš J. Dovydaičio toks teisės literatas, kaip iš Joniko "literatūros kritikas" arba pasakius paprasčiau, kaip iš ubago mergininkas.

J. Dovydaičis yra rusiškų okupantų samdomas "rašytojas". Bet ir samdoma plunksnos slidė galėtų suprasti jog "Smetonos dvarininkai, policijos viršininkai ir prekybininkai" tikrai buvo netikusi medžiaga leisti iš parašytų užfrotėje. Jei jis visvien taip rašo, tai tik todėl, kad jis neturi supratimo, kaip tokie "Smetonos ponai" bėgo nuo fronto ir, kad lengviau bū-

tu neišmanėliui Jonikui uždėti akademiko kepurę, negu "Smetonos dvarininkai, policijos viršininkai ir prekybininkai" parašiusi.

Be to, J. Dovydaičis užmiršo parašyti, kad parašiusi Smetonos traicė ne tik surijo visą ūkininko maištą, bet prieš išjudant žmones, išprievartavo ūkininko žmoną, jo šešių savačių dukterį ir vienintelę ožką ūvarte. Jei jau beprotis, tai bestijos ir tegu tokie Jonikai gėrisi bolševikiška "literatūra".

O kas dėl "susidėjimo", tai patartina ne tik "buvusiems socialistams", bet ir visiems žmonėms saugotis ne tik fašistinių pabaisų, bet ir tokių staliniečių idiotų Jonikų.

Po kelių savačių rinksimuoju įstatymų leidėjus, kaip tas ar kitas įstatymas atsilieps į lobisto atstovaujamą organizaciją ar pramonės reikalus ir kiek jis bus naudingas ar kenksmingas visam kraštui, kaip lobistas tą "krašto naudą" supranta.

Kadangi įvairių visuomeninių grupių reikalai nesutinka, tai ir įstatymų leidėjų organizacijos, atstovaujančios tai ar kitą visuomenės grupę, stengiasi įstatymų leidėjus nuteikti palankiai savo reikalams.

Sitam įstatymų leidėjų palankinimui "savo pusę" išsusi nesigailima. Šiemet tam reikalui įvairios organizacijos išleido puse milijono dolerių.

Kaip žinoma, tuos asmenis, kurie verčiasi įstatymų leidėjų palankimu tos ar kitos visuomeninės grupės reikalams, vadinama lobistais, kitaip sakant, kurie trinais parlamento prieškambariuose.

Jie įtaką atstovams daro įvairiais būdais. Juk ir rinktieji kongresmonai ar senatoriai yra žmonės su įvairiomis silpnybėmis. Lobistai tas jų silpnības išnaudoja pirmo galvon ir jų pagalba stengiasi palankinti savo pusę.

Nereikia manyti, kad "lobistai" veikia kysiais ir kitokiais neleistiniais būdais. Jei tokių dalykų pasitaiko, tai iškelus viešumon, lobistai imama už kalnierių, kaip kriminalinius prasi-kaltėlius (papirkinėti įstatymų leidėjus draudžiama). Lobistai turi kitų ir visai legalių būdų veikti įstatymų leidėjus. Svarbiausias lobistų ginklas yra informavimas įstatymų leidėjų apie leidžiamus ar reikalingus išleisti įstatymus. Amerika yra plati ir įvairi ir retas kongresmonas ar senatorius gali visą kraštą gerai pažinti. Lobistai infor-

muoja įstatymų leidėjus, kaip tas ar kitas įstatymas atsilieps į lobisto atstovaujamą organizaciją ar pramonės reikalus ir kiek jis bus naudingas ar kenksmingas visam kraštui, kaip lobistas tą "krašto naudą" supranta.

Kadangi įvairių visuomeninių grupių reikalai nesutinka, tai ir įstatymų leidėjų organizacijos, atstovaujančios tai ar kitą visuomenės grupę, stengiasi įstatymų leidėjus nuteikti palankiai savo reikalams.

Sitam įstatymų leidėjų palankinimui "savo pusę" išsusi nesigailima. Šiemet tam reikalui įvairios organizacijos išleido puse milijono dolerių.

Kaip žinoma, tuos asmenis, kurie verčiasi įstatymų leidėjų palankimu tos ar kitos visuomeninės grupės reikalams, vadinama lobistais, kitaip sakant, kurie trinais parlamento prieškambariuose.

Jie įtaką atstovams daro įvairiais būdais. Juk ir rinktieji kongresmonai ar senatoriai yra žmonės su įvairiomis silpnybėmis. Lobistai tas jų silpnības išnaudoja pirmo galvon ir jų pagalba stengiasi palankinti savo pusę.

Nereikia manyti, kad "lobistai" veikia kysiais ir kitokiais neleistiniais būdais. Jei tokių dalykų pasitaiko, tai iškelus viešumon, lobistai imama už kalnierių, kaip kriminalinius prasi-kaltėlius (papirkinėti įstatymų leidėjus draudžiama). Lobistai turi kitų ir visai legalių būdų veikti įstatymų leidėjus. Svarbiausias lobistų ginklas yra informavimas įstatymų leidėjų apie leidžiamus ar reikalingus išleisti įstatymus. Amerika yra plati ir įvairi ir retas kongresmonas ar senatorius gali visą kraštą gerai pažinti. Lobistai infor-

PORTRETAS IS MAKARONŲ

Adlai Stevenson, demokratų kandidatas, Chicagoje gavo iš Marie Tierney savo portretą, padarytą iš nevirtų makaronų. M. Tierney (kairė) yra makaronų dirbtuvės tarnautoja ir, žinoma, demokratė.

\$52,000, Nacionalinė fermerių sąjunga (Union)—\$49,800, Nacionalinis draudimo kompanijų mokesčių komitetas—\$48,800, Amerikos legionas—\$42,000, Pašto tarnautojų federacija—\$41,000, Valstijų prekybos rūmų taryba—\$41,000.

Idomu, kad tarp tų daugiausia išleidusių organizacijų nėra tų organizacijų, kurios kovojo už federalinės valdžios kainų kontrolę panaikinimą natūraliniam gazui, kurių veikimą ir prezidentas pavadino akiplesišku ir priimtą įstatymą vetavo. Jų veikimą tyrinėjo net senato viena komisija. Ir spaudoje buvo rašyta, kad įstatymo šalininkai nevalgė net kysių, kad rinkikų vardu (bet jiems nežinant) buvo siųstos telegramos senatoriui, kad jis balsuotų už tą įstatymą ir t.t.. Senato komiteto tyrinėjimo išdavoje po rabolobistų ir viena aliejaus kompanija traukiami teisimo atsakomybėn, bet su kokiomis pasekmėmis matysime tik vėliau. Vienos aliejaus ir gazo kompanijos pirmininkas McCollum senato komisijai sakė, kad jo organizacija išleido \$1,753,513 kovai prieš federalinę natūralinio gazo kainų kontrolę. Tas turtuolis nesakė, kad jo bendrovė kam nors davė kysių ar kaip kitaip norėjo paveikti įstatymų leidėjus. Jis sakė, kad tos išlaidos padarytos plačiai visuomenei "apsviesti", irodant, kad federalinė kontrolė yra žalinga ir nereikalinga.

Nevisi įstatymų leidėjai vienodai pasiduoda lobistų "moksliekiams" aiškinimams ir kitu būdu daromai įtakai, to dėl ir eidami atiduoti savo balsą turime pirmą gerai pagalvoti, kad jis netektų "vejo botagai" ar nesąžiningam kandidatui.

Zemaitis

GERAS DIEVO TARNAS

"Draugas" Nr. 246 rašo, kad advokatas Pietkiewicz pristatė teismui patvirtinti 1955 metais mirusio prelato Antano Briškos testamentą. Kun. A. Briška buvo vienos Chicago lietuvių parapijos klebonas. Prelatas Briška viso labo paliko žemiškų marnasčių 339,552 dolerių vertės. Tą kapitalą jis paskirstė įvairioms katalikiškoms organizacijoms ir savo giminėms.

Matyti, prel. Briška tikrai buvo geras Dievo tarnas, kad jis savo maldomis sugebėjo iš lietuvių parapijų tiek pinigėlio susikrauti!

Leninas kartą pasakė: "Mes turime palaikyti socialdemokratų taip, kaip virvę palaiko kariuomenį".

Kas Savaitė

Rinkimų maratonas

Kaip ir galima buvo laukti, rinkimų kampanija pasidarė labai "karšta". Besivaržančių partijų kalbėtojai ir rašytojai jau ieško argumentų ne tik savo platformose. Jie ėmė rausti atomuose ir šauktis svetimų žmonių pagalbos! Pavyzdžiui, republikonai surado buvusią Stevensono žmoną ir ją padarė autoritetu jos vyro nenaudai.

Aišku, demokratai nenori likti skolingi savo republikoniškiems oponentams. Eina savo rūšies maratonas—rodymas oponento apatinių marškinų.

Vis dėlto ši rinkimų kampanija nėra dar toki arsi, kaip 1952 metais. Vienas republikonų šulas tada demokratų partiją buvo apšaukęs "party of treason". Republikonai turi daugiau paramos spaudoje. Didžiama šio krašto dienraščių stoji už republikonus. Jie daro visokius prašavimus republikonų naudai. Jei tikėti tiems dienraščiams, Iše jau dabar laimėjus. O kaip bus tikrovėje, parodys tik lapkričio šeštoji. Vienas dalykas jau dabar aiškus—demokratai yra stipresni, negu 1952 metais.

Kam iš to nauda?

I švediją buvo atvykęs vienas rusų laivas "Pobeda", atvežęs būrj eskursantų, jų tarpe ir lietuvių. Nuo to laivo ištrūko viena Vilniaus universiteto mokytoja Bilevičiūtė. Ji gavo prieglaudą Švedijoje.

Ryšių su tuo vienas komunistų "Laisvės" rašėja savo vienuosius šitaip ramina:

"Kodėl gi ji taip darė? Kuo ji buvo nusikaltusi, kad nenorėjo atgal į Lietuvą grįžti? O gal iš viso tokiuos profesorės nebuvo... Kam iš to nauda?"

Tokia profesorė ar mokytoja tikrai buvo ir yra, žinoma ir jos pavardė. O dėl naudos, tai patiems komunistams tikrai jos nėra. Iš jų rojus bėga visi, kurie gauna progos pabėgti. Bėga dėl to, kad gyvenimas ten yra nepakenciamas. Tą tiesą įrodo patys Amerikos lietuviai komunistai, kurie diena iš dienos tą rojų gria, bet patys ten nevažiuoja. Mat, jie geriausiai žino, kokio likimo ten sulaukė jų Angariečiai, Sūkiai ir Zolpiai.

Ir daugiau. Tai, kas dabar darosi Lenkijoje, neginčijamai rodo, kad tas rojus yra virtęs tikru pragaru!

Po "rehabilitacijos" W. Gomulka vėl kelia maištą—"drauge" Mizara, sakyk kodėl?

Brangi Brinko byla

Brinko įstaigos plėšikų byla jau baigta. Ji kainavo daugiau, negu plėšikai gavo. Jie išnešė 1,219,000 dolerių. Iš to iki šiol atgauta tik apie 100,000 dolerių.

Plėšikams pagauti federalinė vyriausybė išleido 2 su puse milijonų dolerių. Mass. valstija ir Bostonas tam pat reikalui išleido du milijonai. Gi pati byla, ėjusi daugiau mėnesio laiko, kainavo 150,000 dolerių.

Vadinasi, suradimas piktdarių kainavo netoli penktą milijonų dolerių!

Piktdariai jau sėdi kalėjime. Jie neturi vilties išlaivę išeiti; o ji jokia aukso vertė nenuperkama. Tai

turėtų būti vertinga pamoka tiems, kurie linkę į piktdarybę. Deja, pikta valia ir pakrykęs protas šitos tiesos negali įvertinti.

Kaip bus su Nasseriu?

Viskas rodo, kad Egipto diktatorių Nasserį laukia Mossadegho likimas. Pastarasis buvo nacionalizavęs Irano aliejaus kasyklas, nubankrutavo šalį ir pats atsidūrė kalėjime. Ką nors panašaus matysime Egipte. Washingtono žurnalas "U. S. News & World Report" praneša, kad—

"Egipto diktatorių Nasser turi pagrindo susirūpinti. Vakarų spaudimas pradeda veikti. Užsidaro krautuvės, nes joms stoka importuotų išdirbinių; užsidaro dirbtuvės, negaunančios reikiamų žaliavų; viešbučiai tušti—nėra turistų. Kažiro gatvėse vis daugiau dirbančių žmonių... Nilo klonis pasigenda importuotų trąšų, alyvos, kviečių, arbatos. Kairo gatvėse daugai bedarbių. Jie vienas kito klausia, kuo baigsis Nasserio žygis".

Jis gali baigtis liūdnai. Kurstomas Maskvos "strategų" Nasseris nacionalizavo Sueco kanalą, tikėdamas riebiai pasipelnyti ir gauti rusų paramos. Pastarieji dabar pilotiškai nusiplovė rankas—Nasser netekęs Vakarų paramos, liko su tušiomis rankomis.

Kaip ilgai Egipto diktatorius smarkaus, dar nežinoma. Aišku tiek: didingų faraonų šalyje vis labiau "vargas lapoje, vargas keroja, vargas varteliuose žydi".

Ieško demokratijos

Bostoniečiui Kalinauskui mirus, SLA prezidento pareigas eina buvęs viceprezidentas Povilas Dargis, paskirtas tai vietai SLA vykdomosios tarybos pagal SLA konstituciją.

Ryšių su tuo komunistų "Laisvės" davė vietos "SLA Eiliniam Nariui" (ar pačios "L." redakcijos nariui) plurti SLA vykdomąją tarybą. Girdi, kam reikėjo tą vietą atiduoti Dargiui, juk buvo galima pašaukti Laukaitį, kuris pereituose rinkimuose buvo gavęs 840 balsų.

"S L A Eilinis Narys" sako, kad tai esanti mažumos diktatūra.

Aišku, ko tas žmogus nori—Džugašvilio ar gal "antatinės demokratijos"? Jei tai rašė smetoninis "demokratas", tai keista, ko jis bėgas pas stalininius "demokratus" skystis, argi nėra jam vietos "Dirvoj" ir dar poroj to plauko laikraščio, o jei Stalino našlaičiai susirūpino SLA demokratijos "čistatą", tai jie gi turi savąjį susivienijimą, kuriame gali praktikuoti savąją "demokratiją" tiek, kiek tik narių kantrybė pakelia.

St. Strandas

Redakcija atsako

T. Tarkai, Anglijoje—"Šefo" S. Lozoraičio "demokratija" jau seniai mūsų skaitytojams žinoma. Jei Lozoraitis kur ir kalba apie demokratiją, tai jis ją suprantą smetoniskai—jis mielai noru valdyti, o eiliniams žmonėms būtų leista jam pritari. Šito mūsų skaitytojams nebėra reikalinga aiškinti. To dėl ir Tamara "Kulomo pavyzdžių" šio tarpu nedėsimė.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RABO
TAS DUONOS NEPRAŠO

Philadelphijos padangėje

V. Botyrius sukaktis

Spalio 26 d. sukanka 62 metai žymiajam Pensylvanijos lietuvių veikėjui Vladimirui Botyriui, (William Burton). Jis šiuo metu gyvena Philadelphijoje ir tebėra veiklus lietuviškųjų organizacijų narys. Į Ameriką atvyko labai jaunas ir čia baigė konservatoriją. 1930-31 m. vadovavo "Dainos" chorui, su kuriuo važinėdamas po lietuvių kolonijas Pensylvanijoje turėjo didelį pasisekimą. Yra pastatęs operetę "Papita", bet to, režisavęs dramas, komedijas iš kurių labiausiai tuomet publikos buvo pamėgta komedija "Pavogtas kūdikis".

Vladas Botyrius visuomeninėje veikloje dar stipriai reikšias. Daugelyje SLA seimų yra buvęs kuopos delegatas, priklauso Muzikos klubui, yra išrinktas LB Philadelphijos apylinkės valdybos nariu kandidatu. Organizuojant lietuvišką radijo valandėlį V. Botyrius yra prisidėjęs lėšomis. Jis yra ilgametis ir "Keleivio" skaitytojas. Gerbiama sukaktuvių rinkini linkime ilgiausių metų.

Naujas sąjūdis

Spalio 12 d. teis. V. Mykaloičio bute posėdžiavo būrelis Philadelphijos lietuvių, kurie, siekdami ugdyti tarpusavio vienybės bei pasitikėjimo dvasią ir vadovautis demokratijos principais politiniame darbe, siekiančiame Lietuvos išlaisvinimo, nutarė įsteigti Lietuvių politinės vienybės sąjūdį. Sąjūdžio pirmininku laikinai išrinktas teis. Bern. Zukauskas.

Iš pasitarime dalyvavusių asmenų pareikšta minčių, kad Lietuvių politinės vienybės sąjūdis stengsis stiprinti Vyriausiąjį Lietuvos išlaisvinimo komitetą, kurs išreiškia mūsų kovojančios tautos politinę valią.

Lietuvių politinės vienybės sąjūdis jau ėmėsi darbo ir lapkričio 18 d. 4 val. popiet. šv. Andriejaus salėje ruošia VLIK'o pirmininko Matulionio paskaitą, kurioje kviečia dalyvauti visus mūsų kolonijos lietuvius.

Baltųjų vergių pirkimai

Philadelphijos policija eusekė plačiai išsiskojusį ir pačiame miesto vidury

veikusį prostitucijos lizdą. Prostitucijos tinklas veikė po priedanga modelių agentūros. To "biznio" vedėjas Bernard Jacobs į "modelius" suiliodavo merginas nuo 15 iki 20 metų amžiaus. Suimtas ir fotografas Michael Denning, kuris darydavo nuogų ir ištvirkaujančių merginų nuotraukas, kurias paskui agentai slapta pavidavinėdavo ir vėl uždirbdavo pinigų. Policija jau turi surinkusi apie 300 merginų "modelių" pavardžių.

Tokio "modeliavimo" biznio vedėjai, aišku, turės atsakyti teisme, bet atrodo, kad ir tų "modelių" kostumieriai gal turės atsakyti. Visą tą skandalą įvelta daug pasiturinčių žmonių, bet jie, turbūt, mažiau siai tenkentės.

Kipras Tautkus

CLEVELAND, OHIO

Darbas be politikos

Lapgrįčio 3 d., šeštadienį rytą Clevelande, Lietuvių salėje (6835 Superior Ave.) šaukiamas Lietuvių bendruomenės šiaurinės srities apylinkių narių suvažiavimas tikslu pasitarti visiems rūpimais mūsų šeimų klausimais. Suvažiavimo darbotvarkėje bus:

1. Clevelando ir kitų apylinkių pranešimai 2. centro valdybos pranešimas; 3. rašytojo Jurgio Jankaus paskaita.

Po pranešimų ir paskaitos vyks dalyvių pasisakymai.

Į šiaurinę sritį įeina apylinkės: 1. Visos Ohio ir Michigano valstijų 2. šiaurinės Pensylvanijos dalies (miestai Pittsburgh ir Erie) 3. šiaurinės New Yorko valstijos dalies (Rochester, Bufalo).

Tos pat dienos vakare numatytas dalyviams ir svečiams pobūvis vakarienė. Ši suvažiavimą rengia Bendruomenės Clevelando apylinkė. Rengėjai laukia kuogausesnio skaičiaus dalyvių ne tik iš Clevelando, bet ir iš kitų vietovių. Jiems būtų malonu, jei atvyktų daugiau senosios kartos ateivių.

BRIDGEPORT, CONN.

Vienas kapas penkiems

Spalio 13 d. palaidota motina, jos 3 sūnūs ir viena duktė. Jie visi gyveno Bridgeporto priemiestyje

STEVENSONAS IR VANDENILIO BOMBOS

Senatorių namų apsaugos prezidento vietos Adlai E. Stevenson tariasi su senatoriu S. Symington (kairėje) ir senatoriu Clinton Anderson (vidury) prieš kalbėdamas per televiziją apie reikalingumą vandenilio bombų bandymams sprogdinimui, nes tų bombų sprogdinimas užteršia orą ir gali net pakenkti dar negimusioms kartoms. Stevensonas kalbą vertia žmonės rimtai pagalvoti.

Stratforde ir žuvo gaisre. Policija ir ugniagesiai, atvykę gaisro gesinti, juos išnešė pusgyvius. Bevežant į ligoninę jie visi mirė. Gaisras, sako, kilęs dėl netvarkingų elektros laidų.

Suimė socialistų kandidatus

Socialistų kandidatas kongresmono vietai Harold Saunders suimtas Trumbull mieste už tai, kad jis važiuodamas automobiliu per garsiakalbį agitavo žmones už save. Pasirodo, kad tame mieste ly esą draudžiama tokia garsinė reklama, ten neleidžiama net "aiskrimo" vežimėliams skambinti.

Underwood streikuoja

Streikas tebesitęsia. Darbininkai įsiskolino krautuose, kiti nebegali ir nuomotuoti. Unija šiek tiek padeda tiems, kurie stovi pikietu eilėse. Abi pusės laikosi labai užsispyrusiai.

Žmogus su ūsais

Lengva išnarplioti, sunku paskelbti

Cia gyvena Jonas K. Karys, 1953 metais išleisdamas knygą "Nepriklausomos Lietuvos pinigai" kurioje aprašyti Lietuvoje tuvusieji apyvartoję pinigai. Knygoje duotos ir pinigų nuotraukos. Knygos kaina \$5.

J. Karys turi parašę kitą knygą apie pinigus, būtent "Senovės lietuvių pinigai". Joje yra bene šimtas nuotraukų. J. Karys darbu ir lėšų įdėjo, kol surinko reikalingą medžiagą ir knygą parašė. bet, sako jis, "lengviau man buvo išnarplioti senovę, negu ją išnarplioti paskelbti".

Vadinasi, nėra lėšų jai išleisti. Autorius būtų labai dėkingas, jei jam kas padėtų tą padaryti. Jo adresas yra: J. K. Karys, 408 Park Ave., Bridgeport 4, Conn.

WATERBURY, CONN.

Mirė dr. Colney

Saplio 17 d. mirė gydytojas Motiejus Colney (Aukštikalnis), ėjęs 71-ius metus. Velionis gimė Priekupėse, Amerikoje, atvyko 16 metų amžiaus. Jaunystėje dirbo visokių darbus, bet kibo ir į mokslą. Medicinos mokslus baigė 1922 metais, pirmą gydytojo darbą vertėsi Hartforde, o nuo 1926 m. Waterbury.

Velionis buvo tautininkas, kurį laiką buvo net jų sąjungos pirmininku. Jis iki mirties atstovavo juos. Alto, buvo Balso centro direktoriaus, padėjo net 63 šeimoms po karo atvykti į šį kraštą.

Serga Žimantauskas

Jau kuris laikas serga Jonas Žimantauskas, buvęs SLA sekretorius ir daugelio kitų draugijų steigėjas, pirmininkas ir kitoks svarbių pareigūnas.

J. Žimantauskas yra sulaukęs senovo amžiaus — 85 metų.

MIAMI BEACH, FLA.

Grįžta iš šiaurės

Šiaurės visų mylima gražioji vasara pasibaigė, gamta ten pasipuošė rudens spalvomis. Mes, floridiečiai, beveik nematome to skirtumo ir daugelis pamiršta, kada prasideda vasara ar ruduo.

Kaip bebūtų, bet mūsiai, išvykę į šiaurę, jau sugrįžta į savo nuolatinius namus. Daugelis jau sugrįžo. Jų tarpe ir mūsų žinoma dainininkė Anita Novickaitė-Karns su savo mokyte.

P. Novickienė 1777 Meridian Ave. turi gražių 12 kambarių, kuriuos išnuomoja iš šiaurės atvykusiems svečiams. Sugrįžusi iš šiaurės ji savo namuose surengė pokylį, kuriame be kitų dalyvavo C. K. Erazė su žmona ir jų korespondentas.

J. Swolkin

HOLLYWOOD, FLA.

Balso susirinkimas

Rugsėjo 30 d. buvo Balso 141 skyriaus narių susirinkimas, kuris nutarė spalio 14 d. rengti kortų vakarą. Be to nutarta į Balso seimą Detroito lapkričio mėnesį atstovo nusiųsti ir pastenkinti pasiekinimu.

Po susirinkimo skyriaus pirmininkas Skupeika ir jo žmona visus dalyvius pavaišino skaniais užkandžiais ir gėrimais.

Reik pastebėti, kad Skupeika labai rūpinasi Balso skyriaus reikalais, jiems jis nesigaili laiko ir darbo. Vasarą jis su savo mašina nuvežė į New Yorką surinktus drabužius.

V. ir O. Skupeikai 1309 N 24th Ave. turi gražų namą ir verčiasi gėlininkyste. Jie turėjo 2 sūnus ir vieną dukrelę, o rugsėjo 7 d. susilaukė ir antros dukrelės Birutės-Franciškos.

J. Swolkin

Bus tautinių šokių šventė

Lietuvių bendruomenės Chicago apygarda 1957 metų birželio mėnesį rengs Chicagoj Amerikos ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventę. Šventės tikslas parodyti lietuvių tautos šokių grožį ir savitumą saviesiems ir svetimiems.

svetimiems.

Sventės komitetas kviečia ir ragina visus tautinių šokių sambūrius, jų vadovus ir visą Amerikos ir Kanados lietuvišką jaunimą burtis į didelį būrį ir jungtine jėga dalyvauti pirmojoje tautinių šokių šventėje.

Komitetas kviečia tuojau registruotis visus veikiančius tautinių šokių sambūrius ir didinti jų šokių eiles. Kur tokių sambūrių nėra, skubėkime juos sukurti.

Registracijos laikas nustatytas iki š. m. lapkričio 15 d. Registruotis šiuo adresu: Mr. Jonas Jasaitis, 4430 So. Campbell Ave. Chicago 32, Ill.

ROCKFORD, ILL.

Buvo gražus koncertas

Rugsėjo 23 d. Kultūros klubas surengė pirmąjį šių metų rudeninį koncertą. Koncertą atliko reforcordistės: akordeonistė Rita Makusky, Donna Blisk ir solistė Mary O'Connor ir čikagietės — Irena Protas, Kristina Austin ir akordeonistas A. Narbutas. Dar buvo pažadėjęs dalyvauti švedų oktetas, bet jis kažin kodėl neatvyko.

Programa buvo atlikta labai gražiai ir todėl plokščių buvo be galo. Ypač visiems patiko čikagietės, kurios užbūrė klausytojus savo gražia daina ir šoku. O akordeonistas Narbutas savo linksma ir gyva muzika taip visus išjudino, kad ir seniai norėjo šokti.

Programai pasibaigus rengimo komisijos pirmininkas J. Bubelis pakvietė klubo pirmininką Makauską padėkoti programos vykdytojams. Jis kalbėdamas pasakė, kad esą geriau kalbėti angliškai, nes taip jau visi moka ir kad jau lakas užmiršti lietuvių kalbą ir tėvynę.

Pirmininkas tuoj buvo senųjų ir naujųjų ateivių užpultas už tokią kalbą, bet jis teisinosi, kad norėjęs kaip tik priešingai pasakyti ir žadėjo kitame parengime savo žodžius atšaukti. Bet tai padaryti jis galėjo ir tą patį vakarą nes garsiakalbiai buvo visuose kambariuose.

Perkūns.

REDAKCIJAI ATSIUNTE

ELTOS BIULETENIS anglų kalba Nr. 5. SANTRVE Nr. 4, rezistencinis visuomeninių ir kultūros reikalų žurnalas, leidžiamas Londone, Anglijoje.

VEPLA, 1956 m. Nr. 10, leidžiamas Montrealy, Kanadoje.

LIETUVIŲ DIENOS, spalio numeris, leidžiamas Los Angeles, Cal.

Iš Pietų Amerikos

URUGVAJUS

Socialistas nenuleido vėliavos

Argentinos atstovas Urugvajuje yra plačiai visuose rietų Amerikos kraštuose ir pasauliniame socialistų judėjime žinomas Dr. Alfredo Palacios, Argentinos socialistų vadas. Jis gavo iš dabartinės Argentinos vyriausybės įsakymą Nikaragvos nušautojo diktatoriaus Somozos laidotuvių dieną nuleisti pusiau vėliavą virš Argentinos atstovybės rūmų. Tuo būdu Argentinos vyriausybė norėjo pareikšti užuojautą Nikaragvos vyriausybei dėl diktatoriaus Somozos galo.

Bet Dr. A. Palacios savo vyriausybės įsakymo nepaklausė ir vėliavos nenuleido. Jis aiškina, kad

"Jeigu kas nors dar griežčiau būtų reikalavęs tą padaryti, aš nė žodžio netaręs būčiau apleidęs atstovybę ir išėjęs savo keliu."

Dr. A. Palacios yra senas ir labai gerbiamas Argentinos darbininkų vadas. Perono laikais, kada visokie kailiaminiai rasdavo diktatūros režime šiltas užuovėjas, dr. Palacios buvo persekiojamas ir kalinamas. Užtat jo vardas dabar yra plačiai žinomas ir gerbiamas, kaip nepalaužiamo kovotojo už demokratiją. Savo pažiūrą į diktatorių dr. Palacios pareiškė ir savo atsisakymu iškelti liudėsi vėliavą dėl vieno diktatoriaus galo.

Mūsų parlamentas

pagerbė užmūšė

Spalio 2 d. Urugvajaus parlamentas, nepriklausomai nacionalistų atstovo dr. Washington Beltram pasiūlymu, pagerbė Nikaragvos diktatoriaus gen. Somozos užmūšėją Rigoberto Lopez Perez.

Atstovas Beltram sakė: "Gerbiame, kokios mes bebūtume nuomonės apie žmogžudystę, bet mes negalime ramiai praeiti pro šalį nesusijaudinę ir nepagerbę jaunąjį nikaragvajiečio patrioto R. Lopez Perez, kuris, negalėdamas pakelti savo tėvynės sunkios padėties, vienas sukilęs prieš žiaurią tironiją ir apsiginklavęs įvykdė žmogžudystę, nuleidamas šalies diktatorių Somoza, iš anksto žinodamas, koks tragiškas likimas jo laukia. "Niekas neparasė, o gal ir neparasys jaunąjį Perezą ir bus kitų nustelbtas biografijos. Mums yra žinoma tik tas, kad jis buvo 27 metų amžiaus, kad jis pasižadėta, nors ir nelaimė motinos, sužadėtinės ir mėtė.

Pakruojietis

"KELEIVIO" SKAITYTOJAI!

Remkite Moderniąją Lietuviską Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Per mūsų vaistinę galima gauti vaistus su apmokėtu mui-tu į Lietuvą ir į visus U. S. S. R. kraštus. Mes užlaikome visus vaistus, kurie yra reikalingi Lietuvoje, kaip Rimifon, streptomycin, validol ir nuo reumato ampuļų. Per mūsų vaistinę vaistai pasiekia Lietuvą į 10 dienų, o į Sibirą ima 22 dienas oro paštu. Visi siuntėjai per mums gauna garantiją iš rusų valdžios. Rašykite mums sveikatos reikalais. VYTAUTAS SKRINSKA Ideal Pharmacy vaistinės savininkas ir Notary Public

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Laba diena, tėve! Gal eisime grybauti?
—Maik, mi no mor spik litvis...
—Ką čia tėvas nori pasakyti?
—Aš noriu tau pasakyti, kad aš nenoriu daugiau kalbėti lietuviskai.
—O kaip kitaip tėvas galėtų kalbėti, jeigu ne lietuviskai?
—Angelskai.
—Bet "angelskai" tėvas nemoki.
—Nu, tai tu mane pamokyk.
—Jeigu tėvas neišmokai angliskai kol jaunas buvai, tai jau dabar tikrai nebeišmoksi.
—Ju rong, Maik! Senam turėtų būti lengviau mokytis, ba daugiau razumo galvoj.
—Rodos, taip turėtų būti, o vis dėlto nėra.
—Kodėl nėra?
—Todėl, tėve, kad seno žmogaus atmintis nėra tokia imli kaip jauno. Be to, žmogui senstant atsimpa ir klausa. Jis nedaug girdi ir nedaug atsimena ką girdėjo. Todėl senam sunku ką nors nauja išmokyti.
—Tai tu rokuoji, kad angelskai aš jau neišmoksiu?
—Ne, neišmoksi.
—Nu, tai pasakyk, ką man reikia daryti?
—Reikia kalbėti lietuviskai.
—Bet aš noriu būti geras parapijonas, Maiki.
—O kas tėvui sakė, kad kalbėdamas lietuviskai negali būti geras parapijonas?
—Aš tą sužinojau Sienadarių mieste.
—Kur toks miestas yra?
—Pennsylvanijos mainose, vaiki. Atvažiavęs į kraują aš tenai anglis kasčiau, taigi dabar buvau nuvažiuojęs senų savo frentų aplankyti. Pasitaikė šventa diena, tai nuejau ir lietuvius šv. Jurgio bažnyčioje. Sakau, pasiklausysiu pamokslų. Ale kai išgirdau, tai net apstulbau! Bažnyčia lietuviska, o pamokslą kunigas riečia angelskai. Padalijo mums ir tokių lapelių pasiskaityti, ale ir tie angelskai išdrukavoti. Tai parsivežiau namo, kad Zaccirka man paskaitytų. Mat, jis sluzijo Amerikos vaikske, tai daugiau gramotnas. Valuk to, vaiki, aš ir pastanavijau, kad norint būti geru parapijonu, reikia mokėti angelskai

visur laimėjo, ba mūsų bažnyčia kunigas buvo užrašęs jam; ale vistiek tas parodo, Maiki, kaip mes gyvenam savo kalbą ir už savo proces pastatytą bažnyčią. Nors gavom mūsti už teisybę ir už ją dželioj sėdėjom, ale visgi po ilgų metų išsiprovojom, kad mums būtų duotas lietuvis kunigas. Visi džiaugėmės. Bet kai dabar pamačiau, kad lietuvių bažnyčioj mūsų kalba vėl paminta po ko-

jom, tai ir nepajutau, kaip apsišverčiau... Paskui pamislinau: jeigu jau mūsų pačių prakaitu pastatyta bažnyčia taip bedūšiskai mūsų kalbą gubija, tai turbūt kitokio ratunko nėra, kaip tik mokytis angelskai, kad airišių vyskupai galėtų suprasti.
—Nusiramink, tėve! Mat, kad labai susijaudinęs esi. Eik namo pamiegot.
—Jes, Maiki, gal bus geriau biskį nusnausti.

Nehru-Indijos siela

Po antrojo pasaulinio karo 1947 metais išsikovojo nepriklausomybę Indija gavo savo jėgomis kurįs valstybinį, ūkinį, bei kultūrinį gyvenimą. Jos plotas lygus trečdaliui J. Amerikos Valstybių, o gyvena jame 357 milijonai žmonių, kurie kalba daugiausia kaip 150 kalbomis bei tarmėmis. Indija yra socialinių priešingumų šalis, kur gretimai neįsivaizduojamuose turtuose paskendusiu maharadžų ir radžių neįbrendame varge gyvena milijonai paprastų žmonių. Badas, įprastas Indijoje svečias, lankė kraštą dar 1947 metais. Bemoksliai sudaro visų gyventojų 82%. Žemės ūkis labai atsilikęs.

Jaunos valstybės priešakyje ir nuo pat pradžios stovi Jawaharlal Nehru. Žmogus, kurį laikraščiai dabar mini beveik kiekvieną dieną, kurį vieni labai nupeikia, kiti gina. Bet Indija nors jauna valstybė, Nehru atstovaujama, pamažu virsta pasauline galybe ir pradeda lemti nevieną pasaulinių įvykių. Pravartu susidomėti, kas yra Nehru ir ko galima iš jo laukti tiek įtemptoje pasaulinėje padėtyje.

Nehru yra gimęs turtingoje bramanų šeimoje. Bramanai — vyriausias Indijos mokslininkų ir dvasiškių luomas (kasta). Jis augo puošniuose rūmuose, tarnų ir prabangos supamas, nuo vaiko įpratęs įsakinėti, ruošiamas kitus valdyti. Vaiku būdamas turėjo auklė angelę, kai paaugo, mokėsi kolegijoje Anglijoje ir studijavo gamtos mokslus Oxfordo universitete. Skaitydamas pažino anglų literatūrą, visuomenės mokslus ir Anglijos politinę cantvarką. Tiek susiprato su D. Britanijos politiniu bei kultūrinio gyvenimu, kad jo sieloj gretimai indo apsi-gyveno anglas. Suaugęs Nehru pats yra sakęs: "Mano dvasinė tėviškė yra kažkur tarp Indijos ir Anglijos". Bet jo širdis yra neabejojamai Indijoj.

Mahatma Gandhi paveiktas, Nehru įsijungė į kovą prieš anglus už Indijos nepriklausomybę, kelis kartus sėdėjo kalėjime ilgesnį laiką, ir kalėjime subrendo jo pažiūros bei būdas. Seimos didžiuliai turtai už paramą Indijos nepriklausomybės kovotojams buvo anglų sukonfiskuoti, ir Nehru pasi-juto laisvas ne tik nuo turty, bet ir nuo moralinių priekaištų sau. Būdamas Anglijoje, Nehru labai suartėjo su socialistinėmis Fabijonų draugijos žmonėmis ir reikšė didelio palankumo socializmo idėjoms. Dėl to daug kas spėja jį esant socialistu.

Atsistojęs Indijos vyriausybės priešakyje, Nehru pradėjo vykdyti savotišką socializmą. Jo partijos Indijos kongrese nutarimu buvo suvalstybinti geležinkeliai, susisiekimas oru, laivų statyklos ir vienas di-

prieš kariską prieš Sovietų sąjungas. Būtų galima priskaityti ir daugiau jo "nuodėmių" prieš laisvąjį pasaulį.

Pats Nehru ginasi puolamas. Neigia esąs komunistas savo raštuose. Per kongreso rinkimų kampaniją Nehru pats lankė komunistų labiausiai gresiamas apygardas ir jas laimėjo savo kongresistų partijai. Indijos kalėjimuose laikoma daugiau komunistų kaip bet kur kitur, ir jie už tai sodinami, kad žaloja demokratinę santvarką ir bando ją parauti. Dėl to ir Indijos komunistai nieko taip neapkęcia kaip Nehru, visai nuosirdžiai rašydami savo plakatuose: "Šalin Nehru, demokratijos žudiką!"

Amerikonas James Michener, lankęs Indiją šešias savaites, ir visur kur klausinėjęs, ką žmonės apie Nehru mano, iš buvusiojo "neliečiamojų" darbininko (neliečiamieji, žemiausia Indijos visuomenėje kasta, qabar pagal įstatymus su-lyginta teisėmis su kitais gyventojais), iš biznio žmogaus, iš konservatyviai nusiteikusio politiko, pagaliau iš indo-kataliko, išgirdo tą patį atsakymą: "Kol Nehru bus gyvas, mes išvengsim komunizmą".

Kas kita yra Nehru santykiai su užsieniais ir ypač su šiaurės kaimynais, Sovietais ir Kinija. Indiją per amžius gynė nuo užpuoli-kų iš šiaurės dvi priemonės: Himalajų kalnai ir didžiulė žmogaus išsimat-plomatija. Kai dabar Sovietai ir Kinija turi pakan-kamai sprausminių lėktuvų, Himalajų apsauga nustojo reikšmės ir beliko vien diplomatija. Dėl to Nehru gali išsiskirti pakalbėti prieš Ameriką, kuri Indijos vis tiek nepuls; už tai kitaip tenka eigtis su komunistinio bloko šalimis, iš kurių galima visko laukti. Militariniai silpna Indija, pilna savų atsikūrimo rūpesčių nieko kito nenori, kaip kad jos niekas nelies-tų. Dėl to ir Nehru veda neutraliąją politiką, kad ir darydamas dažnų nusilenkimų Pekinui ir Maskvai. Pasiteisinimui Nehru sako, kad Indija, Kinija ir net Sovietai yra vyraujančio žemės ūkio kraštai, tat ir giminingi; ir be to visi jie esą aziatai. Kiek yra skirtumo tarp netašyto aziato Nikitos Chruščiovo ir angliškos galvosenos Nehru, paliekame spręsti kiekvienam. Bet daug kas yra iškities, kad jei Vakarai ir turi draugų Azijoje, tai jų geriausias yra Jawaharlal Nehru.

M. V.

NEGRE ADVOKATĖ

Negre Pruden Herson jau 13 metų yra advokatė Georgija valstijoje. Dabar jai leista ginti bylas ir aukščiausioje šalies teisme.

Pasaulyje yra 51 miestas, kuriuose gyvena daugiau nei milijonas milijonų gyventojų.

Šaudymas pro šalį

(Socialistų kandidatus reikia įrašyti balsavimo blankon pačiam. Darlington Hoopes į prezidentus, o Samuel H. Friedman į viceprezidentus.)

Man rodos, kad apie Socialistų partijos kandidatus turėtų žinoti ir Čikagietis. Tai kodėl jis klausia už ką balsuoti, jeigu demokratai ir republikonai negerai? Nejaugi jis mano, kad balsuoti galima tikrai už stambių pinigų partijas?

Čikagietis susipainiojo savo argumentuose dėlto, kad nukrypo nuo dalyko — nuo partijų demagogijos jis leidosi į balsavimus. Bet aš savo straipsny, kurį jis nori kritikuoti, bakavimų visai nekludžiau, nes tai yra visai kitas klausimas. Aš tik aiškinau kaip didžiųjų partijų politikieriai tuščiais pažadais gaudo balsus. Taigi apie tai mano kritikas ir turėjo kalbėti, jeigu jis norėjo mano nuomonę kritikuoti. Jis turėjo įrodyti, kad politikieriai savo pažadus pildo, o jeigu jis to įrodyti negali, tai išmintingiau būtų tylėti.

Ir iš viso pas Čikagietį nesimato logikos. Pavyzdžiui, vienoj vietoj jis nesutinka su manim, kad politikierių pažadai yra tušti žodžiai, o kitoj vietoj ir pats rašo:

"Sakysime, 1952 metais rinkimuose republikonai su Eisenhoweriu žadėjo pavergtas tautas laisvinti. O ką jie padarė? Nič nieko."

Taigi, Čikagietis ir pats parodo, kad politikierių prižadai yra tušti žodžiai. Vis dėlto jis nenuesakus, nes kaltina tokiu veidmainiavimu tikrai republikonus, kuomet visiems žinoma, kad demokratai šituo požiūriu pralenkia dar ir republikonus. Republikonai yra valdžioje tikrai ketvirtus metus, o demokratai išbuvo 20 metų ir žadėjo pavergtoms tautoms daug daugiau tačiau nepadarė nič nieko. Ir nebandė ką nors daryti!

Jeigu Čikagietis nori šaudyti į vienus demagogus, tai jis turėtų paskirti bent pusę savo amunicijos ir kitiems; gi savo balsą — jeigu jis piliėtis ir nori balsuoti — teatiduoda Socialistų partijos kandidatams.

S. Michelonas
WESTVILLE, ILL.
Mirė J. Gerulis

Liepos 10 d mirė Jonas Gerulis, 80 metų amžiaus, senas "Keleivio" skaitytojas. Velionis paliko nuliūdusią žmoną Oną, sūnus Franką (Blue Island, Ill.) ir Joną (Westville) ir dukterį Helen Michael (Chicago, Ill.).

LENGVAS BUDAS ISMOKT ANGLISKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika su visokių daiktų, užsienių, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant geležikeliu, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuven ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviskai ir angliskai, ir kaip jis anglų tariaamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviskai.

Kaina 75 Centai
Užsisakant adresuoti:
Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Prof. Žemaitį nužudė

Prieš porą mėnesių pranešėme, kad Vilniuje žuvo veterinarijos instituto profesorius Juozas Žemaitis ir jo žmona. Žuvimo priežastis nebuvo nurodyta, nes to nepranešė nė bolševikų spauda. Ten, mat, ir tas yra paslaptis.

Tik beveik po dviejų mėnesių, būtent rugsėjo 23 d. "Sovietiskaja Litva" paskelbė, kad Žemaitis liepos 29 d. nužudė jį pačių auklėtinis Henrikas Šarkanas, kuris gyveno kartu su jais.

Šarkanas, pastebėjęs, kad profesorius turi 4200 rublių pinigais ir paskolos laktų 2000 rublių vertės, nusprendė apipylti jį. Pirmą plaktuką jis užmušęs Žemaitienę, o kai grįžo profesorius, tuo pačiu plaktuku užmušęs ir jį.

Piktadarys, norėdamas paslėpti savo nusikaltimą, padėgęs namus, apipylęs juos žibalu.

Teismas Šarkaną nuteisė sušaudyti.

Daug ponų, mažą darbininkų

Kas sakė, kad bolševikų nėra ponų? Patys komunistai jau skundžiasi, kad tu viršinių daugia negu darbininkų.

Stai "Tiesoje" finansų ministeris Drobnys skundžiasi, kad visur administracijos pareigūnų yra neesietiški daug.

Pavyzdžiui, Akmenės ra-

jone Kairiškių kartono fabrike esą 49 darbininkai, o viršinių valdytojų 10. Tai gi penki dirba o šešias juos prižiūri. Panašiai ir kitur.

Kol tas fabrikas priklausė inž. V. Sirutavičiui, jamė dirbo 60 darbininkų, o administracijos žmonių buvo 3 ir tie dar tvarkė žemės ūkį.

Drobnys apskaičiavo, kad viename rajone administraciją galima lengvai sumažinti 30-40 žmonių ir tuo būdu sutaupyti 200,000 ar 300,000 rublių. O rajonų viso labo yra 83, taigi, kiek be reikalo leidžiama pinigų šiltose vietose sėdintiems žmonėms, kurie visi, ar bent dauguma yra komunistai arba jų sėbrai.

Prof. Kairiukščiai 60 metų

Prof. Jonui Kairiukščiai jo amžiaus 60 metų sukakties proga suteiktas nusipelnusio mokslo veikėjo vardas, be to jis išrinktas Mokslo akademijos nariu korespondentu ir apdovanojamas Darbo raudonosios vėliavos ordinu.

Dr. J. Kairiukštis yra išradęs vaistus džioviui gydyti (neobenzinoli), kurie sėkmingai naudojami Lietuvoje ir kitur.

Dr. J. Kairiukštis nepriklausomai Lietuvoje buvo veiklus laisvamanių draugijos darbuotojas, toks jis tebesis ir šiandien. Dabar jis rašęs knygą "Mokslas ir religija".

SKAITYKITE

Vertingas Knygas

- SENAS KAREIVIS MATUTUTIS. Parašė Jurgis Jankus. Pasakojimas apie nepaprastą žemaitį, kuris daug nuostabių dalykų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai turėjo padaryti. 237 psl. Kaina \$2.
- LENGVAS BUDAS ISMOKTI ANGLISKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems angliskai mokytis. Duoda išsamų, angliškų pasakojimų. Kaina \$1.50.
- NAUJA VALGIŲ KNYGA. M. Michelsonienės parašyta; 250 įvairių receptų, 132 psl. Kaina \$1.25.
- KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPAŽEIS. Balio Sruogos įdomus aprašymas, kaip Jonis Mažrimas 1812 metais iš Viekšnių į Kauną nusikraustė ir Napoleono regejo — ir kas iš to išejo. Kaina \$2.50.
- CEZARIS. Miro Jėsusio romanai, vertė A. K. Puida, pirmoji dalis. 188 puslapių, kaina \$2.
- CEZARIS. Miro Jėsusio romanai, vertė A. K. Puida. Antroji dalis. 211 psl. Kaina \$2.
- CEZARIS. Miro Jėsusio romanai, vertė A. K. Puida. Trečioji dalis. 176 psl. Kaina \$2.
- MILŽINO PAUKŠTĖ. Balio Sruogos trilogijos istorijos kronika, 173 psl., d dėslių formatas, gera popieria. Kaina \$2.50.
- KONTIKI. Thor Heyerdahlio aprašymas nepaprastų senų vyrų kelionės plaučiu į Pietų Ameriką ir Polineziją. 413 psl. Kaina \$3.75.
- APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aisčio atsiminimai apie Binkį, Miškį, Tumą, Savickį, Geras ir kt. 249 psl. Kaina \$2.50.
- MIRUSIOS SIĖLOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas, išvertė M. Miškis. 290 psl. Kaina \$3.25.
- POPIERINIS BALOTAS. Kungo M. Valadkos parašyta knyga, 250 psl. Kaina \$2.50.
- ŽEMAITIS RASTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu. 128 puslapių, kaina \$2.50.
- NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jono K. Kario, 160 paveikslų, 225 psl., gerame popieria. Kaina \$5.00.
- A KISS IN THE DARK. J. Jazminių anglių kalba sodrus vaizdeliai, 150 psl. Kaina kietais viršeliais \$2, minkštais viršeliais \$1.00.
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Filka. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapių, kaina \$1.00.
- JUOZAS STALINAS. arba kaip Kaukazo raudonbūris buvo pasidavęs Rusijos diktatoriui. Kaina \$2.50.
- Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu: KELEIVIS

636 East Broadway

-3-

So. Boston 27, Mass.

PREZIDENTAS AGITUOJA

Prezidentas D. D. Eisenhower veikliai dalyvauja rinkimų kampanijoje, nors jis buvo manęs pasitenkinti tik keliomis prakalbomis per televiziją. Paveiksle matyti prezidentas ir žmona jiems išvykstant lankyti vakarines valstijas.

Klaipėdos kraštas

(Glas) Klaipėdos kraštas yra žemumų salis. Augstumas tėra dviejose vietose:

1. Labiau rytinėje krašto dalyje, ties Ragainės miestu, tęsiasi vadinamoji Vilkyškių augstuma, per Klaipėdos kraštą maždaug turinti 22 kilometrų ilgį ir lig 8 kilometrų pločio, ir ją vokiečių žemėlapiu piskiria Ragainės augstumas, mat, Vilkyškių augstuma, būdama susiaurėjusi Žemaitijos augstumo tęsinys į pietus, pereiną per Nemuną ties Jūros žiotimis, Ragaine ir Tilžę, už Nemuno išsiplėdama ir per M. Lietuvą nuėdama į pietvakarius, pietus ir pietryčius Narkyčių, Įsrutės, Gumbinės, Piliakalnio, Stalupėnų, Širvintos link.

Pilis paprastai būdavo statomos augstesnėse paupiuose ar paežerėse. Todėl Nemuno kairiajame augstame krante ties Vilkyškių augstuma ir yra 2 Skalvos lietuvių pilys: paskui kryžiuočių vokiečių ir lietuvių atimtos: Ragainės ir Tilžės, virtusių M. Lietuvos miestais. Iš jų lietuvių gyvenė, o paskui ypač Ragainės okupantams kryžiuočiams buvo išimamoji karinė bazė Lietuvai puldinėti.

2. Kita augstuma yra Gargždų - Klaipėdos - Kretingos augstuma ir labiau siaurinėje Klaipėdos krašto dalyje bei taip pat pereinanti į Žemaitijos augstumą. O tos augstumos vakarinėje dalyje lietuvių buvo įsikūrę Klaipėdos pilį gintys nuo priešų iš Baltijos jūros, nuo Kuršių marių kopų rėžio, nuo pietų ir taip pat neleisti susijungti Vokiečių kryžiuočių ir kardininkų ordinams. Per 1251-1254 metų karus mūsų Klaipėda pateko Vokiečių kryžiuočių ordinui, o tie lietuvių pilies vietoje čia pastatė savo pilį, pramindami Memelburgu; vėliau vokiečiai Klaipėdą dar kartą perkrikštijo stačiai į Memel, o Memeliu jie vadina ir patį mūsų Nemuną.

Jei nuo Kauno į vakarus maždaug ligi Šešupės ar ar Jūros upės žiočių pilių buvo net labai daug ir tai Nemuno vis dešiniajame krante (jo kairioji pusė Suduvos Suvalkijoje minkšinos ir gana slėni), tai ties slėniu Klaipėdos kraštu, be Nemuno kairiniame krante Ragainės (10 kilometrų į vakarus nuo Šešupės žiočių, ties Vilkyškių augstuma) ir Tilžės (10 kilometrų į vakarus nuo Ragainės), pagal Nemuno žemupį nebėra ligi pat Klaipėdos pilies miesto ir nuo

Italų socialistai tariasi

Dvi socialistinės Italijos partijos, kairiųjų (Nenni) ir dešiniųjų (Saragat) dar pastangų apsiūngti. Derybos vyksta jau ilgesnį laiką, tarpininkaujant Socializmo Internacinio delegatui Pierre Comin. Apsijungimo reikalą pažadino suhrutę Sovietų komunistinėje partijoje, kai Nikita Chruščiov partijos XX-am suvažiavime suniekino Staliną. Norą apsiūngti labai energingai reiškia Italijos darbininkų masė.

Nenni, kairiųjų partijos vadovas, pakrypo komunistų pusėn dar prieš prasidedant antrajam pasauliniam karui, vėliau su jais susijungė ir iš vieno veikėjo tapo pastarųjų lyderiu. Jis ir jo partija sukūrė pats bolševikų iškelti Stalino žemio baisumą. Prieš besidėdiančius dabar atsistojo išpresti sunkiausias klausimas: ar Nenni partija sutiks atsisąjūti idejinio su komunistais bendrumo ir ar panorės demokratiniu principu tvarkytis savo tarpe bei visoje savo veikloje? Susitarimo šalininkais stoja Nenni prieš jo paties partijoj kitai nusiteikusius Ugi Guido Mondolfo ir M. Faravelli.

Dešiniųjų socialdemokratų partijos vadovybė nustatė savo apsiūngimo dėsnius. Jie yra labai atsargiai surašyti, vengiant praeities ginčų. Pirmutinis dėsnių yra tas, kad apsiūngusi partija savo veiklos pagrindą turi dėti demokratijos principą, kaip negincijama pradą. Atmetama varlinamojo "liaudies fronto" mintis, statoma sąlyga, kad apsiūngusi partija įstotų į Socialistų internacionałą ir kad Italijos socialistai savo galvosena priklausytų Vakarų demokratijos pasauliui.

Apsijungimo derybos vyksta nelengvai. Vienas pagrindinių sutartinų klausimų yra tas, koks turi būti suvienytos partijos statusas. Nenni buvo pasekęs komunistus ir buvo linkęs į diktatūrinį pradą partijos veikloje ir aparate. Saragato partija griežtai stoja už demokratinį principą visame kame ir jo neatsizadės. Pastaruoju laiku iškilo dar vienas sunkumas. Nenni partija, nors sutartinai su Togliatti (komunistų vadu) panaikino bendradarbiavimo sutartį su Italijos komunistais, yra linkusi ir to-

liau su jais bendradarbiauti. Jis per pusę lūpų mini reikalą sudaryti Italijos parlamente naują jame daugumą, ir manoma, kad jį daugumą Nenni norėtų įtraukti ir komunistus.

Kol vyksta derybos, gyvenimas daro savo. Paveikti Maskvos XX-ojo kongreso Italijos darbininkai per rinkimus į Boceno ir Trentino provincijų seimelius jau yra sudarę bendrų kandidatų sąrašus, o Milano miesto savivaldybėje abiejų partijų frakcijos pradėjo iš vieno veikti. Tas gal duoda vilties, kad partijų apsiūnėjimas visgi nėra visai beviltiškas dalykas.

R. K.

Kaip reikia balsuoti

Lapkričio 6 d. Jūs vyksite į tą pačią vietą, kur užsiregistravote arba į kitą oficialiai paskirtą vietą. Nueisite prie to patio stalo ir rasit tuos pačius rinkimų inspektorių ir tas pačias rekordų knygas.

Ši kartą bus daugiau žmonių toje vietoje. Jie yra partijų darbininkai, kuriems įstatymai leidžia stebėti rinkimus. Paprastai kiekviena politinė partija gali turėti po du tokius stebėtojus balsavimo vietoje. Kai šį kartą prieisite prie stalo, inspektoriui vėl turėsite pasakyti savo pavardę. Rades Jūsų parašą, jis uždengs jį ir paprašys Tamsta vėl pasirašyti. Jis palygins abu parašus.

Dabar einama balsuoti. Jeigu vartojama balsavimo mašina, tai reikia iš anksto žinoti, kaip ją vartoti. Jeigu abejojate, galite paprašyti rinkimų pareigūno parodyti kaip vartoti. Balsavimas neužrašomas, jeigu mašina netinkamai naudojama. Jeigu balsuojama ne mašina, tai popieriniame lapely (balote) pažymėkite raidę X prie Jūsų pasirinkto kandidato pavardės.

Balsavimo vietoje, ar vartojama mašina, ar popierinis balotas, balsuokite kaip norite. Niekas negali žinoti, kaip Jūs balsuojate. Popierinis balotas neturi Jūsų vardo, o jums išėjus iš balsavimo būdelės, nelieka jokio pažymėjimo mašinai. Nepaisant kurią partiją pažymėjote, kada užsiregistravote, galite balsuoti už kuriuos tik norite kandidatus, nepaisant partijos.

PALMIRO TOGLIATTI

Italijos komunistų vadovas, iligus metus buvęs ištikimas Stalino pasekėjas, dabar pasisako už komunistų "nepriklausomybę", nuo Maskvos, bet jo žodžiams nėra pagrindo dabar daugiau tikėti, negu seniau, kada jis žmogžudį Staliną keitė į padangę. Italų socialistai, Nenni vadovaujami, tarsi nutraukė ryšius su Togliatti partija ir jungtis su Italijos socialdemokratais.

Petras Butėnas

NEW YORK, N. Y.

Juozo Audėno paskaita

Sekmadienį, lapkričio 4 d. 4 val. popiet, Free Baltic House st., New York, J. Audėnas skaitys viešą paskaitą "Žemės ūkis pavergtuose Europos kraštuose". Įėjimas laisvas.

Paskaitą rengia Lietuvos ūkio atstatymo studijų komisijos ekonominė sekcija.

Common Council

MOTERŲ SKYRIUS

Rinkimai rupi ir mums

Po dviejų savaitių mūsų tais jos tą teisę išsikovojo. kraštas rinko savo vyriausius tvarkytojus — prezidentą, viceprezidentą, kongresmonus, dalį senatorių ir kaikiurius kitus svarbius pareigūnus. Mūsų vyrai tuo jau rūpinasi, o mums moterims, ar turi tas reikalus rūpėti?

Toki klausimą statau nes žinau, kad mūsų tarpe dar yra tokių, kurios sako, kad rinkimai, tai vyrų "biznis", ir mums, moterims dėl jų nėra ko galvos sukuti. Bet tai yra didžiausia klaida ir štai kodėl.

Amerikoje yra demokratinė santvarka, dėl kurios šio krašto gyventojai kovojo ir daug jų savo galvas paguldė. O demokratija reiškia tautos valdžią. Demokratiškoje ne vienas asmuo ar jų būrelis sprendžia viso krašto reikalus, bet jo gyventojų dauguma.

Jei mūsų kraštas būtų mažas, suime visi į vieną vietą ir sprestume visus mūsų krašto reikalus. Deja, kur tu čia į vieną vietą susirinksi iš tokių didelių atstumų. Todėl tenka rinkti atstovus, kurie jau mažesniame būry suėję galėtų visus reikalus svarstyti ir spresti.

Tiems atstovams pavadame nutarti ir kokius mokesčius uždėti, ir kaip mokyklas, ligonines, kelius ir kitą tvarkyti, jie galų gale turi teisę nutarti ar mūsų kraštas tuo ar kitu atveju turi kariauti, ir jei jie nutars, mes, motinos, turime savo vaikus mirčiai atiduoti. Žodžiu, mūsų išrinktieji gali tvarkyti tokius reikalus, kurie ir mus, moteris kruvinai paliečia.

Iš tikrųjų. Juk kas daugiau, jei ne moteris pajunta, kad mokyklos blogai tvakomos, kad ligai ištikus paskutinius mėsinius numaunama, kad į krautuvę nuėjus už dolerį mažiau begali nusipirkti ko reikia ir taip toliau.

O jei taip, tai kaip gali mums nerūpėti, kad visi šitie reikalai būtų geriau sutvarkyti? Ir daugumai mūsų tas jau seniai parūpo ir rūpi.

buvo laikas, ir nelabai tolimas, kada ir šitame krašte moteris neprivalėjo rinkimais rūpintis, nes jos neturėjo teisės balsuoti. Ta teisė priklausė tik vyrams.

Bet ir šio krašto moteris jau seniai pradėjo reikalauti, kad ir jos turi turėti tokią pat balsavimo teisę kaip ir vyrai, ir 1920 me-

Mes nebuvom pirmosios. Europoje moteris tas teises anksčiau išsikovojo. Ir mūsų Lietuvos moteris joms anksčiau pradėjo naudotis, negu mes, gyvenančios Amerikoje. Šiandien bėra tik 11 mažų valstybių (Europoje tik 3, kitos Azijoje, Pietų Amerikoje), kurių moteris neturi balsavimo teisės. Taigi jau vien tas, kad viso pasaulio moteris kovojo dėl lygių balsavimo teisės, turi mus visas įtikinti, kad tai yra svarbus reikalas, ir jei mes tas teises jau turime, nuodėmė būtų jomis nesinaudoti.

Mes esame didelė jėga. Mūsų yra daugiau negu vyrų. Ir turinčių teisę balsuoti moterų yra kiek daugiau negu vyrų. Vadinasi, jei mes norėtume, galėtume išsirinkti prezidentu ar viceprezidentu, kongresmonais, senatoriais tuos asmenis, kurie mums patinka. Tas galėtų būti tada, jei mes visos ir vienaip balsuotume. Visos mes galime ir turime balsuoti, bet vienaip ir mes visos lietuviškos nebalsuotume. Ar suprantate kodėl?

Mūsų tarpe juk yra ir Barbutė Rockefellerienė ir kur nors Čikagoje 5 ar daugiau vaikų apsikrovusi našlė. Barbutė nesvarbu ar nuo mokesčio bus laisvi 600 ar 1,000 dolerių, o tai našlė tas yra kruvinas reikalas. Jei mėsas ar duona pabrangs keliais centais. Barbutė tas visai nerūpi, o mūsų našlė tas labai apeli. Rockefellerienė rūpės, kad jos turimi šėrai duotų kuo didesnę pelną, kad tas pelnas būtų apdėtas ko mažiausiai mokesčiais, o našlė tas rūpestis bus svetimas, nes ji šėrų neturi.

Arba imkime ir mūsų lietuvių reikalus. Mums, Lietuvos patriotėms rūpės, kad Amerika nepamirštų duotų mūsų gimtajam kraštui pažadų — išvaduoti jį iš komunistų vergijos, o kokia nors užkietėjusi bimbiniukė visomis keturiomis šoks prieš tokį mūsų reikalavimą ir aišku, už tam palankius asmenis nebalsuos.

Vadinasi, visos vienaip nebalsuosime ir todėl nesisielokime, bet visos balsuokime. Jei mes, kurios mylime savo gimtąjį kraštą, kad ir jos turi turėti tokią pat balsavimo teisę kaip ir vyrai, ir 1920 me-

PATENKINTA TEISEJO SEIMA

Viršuje nesenai paskirtas aukščiausio teismo narys, teisėjas William Brennan su savo šeima, o apačioje teisėjas plačiai nuskambėjo todėl, kad jis yra demokratas ir bus aukščiausiam teisme vienintelis teisėjas katalikų tikybos.

balsuosime, tai mes padėsime išrinkti tuos asmenis, kurie yra palankūs mūsų tautos reikalams ir juos progai pasitaikius parems.

Mūsų raumenų ir smegenų darbininkų, kitaip tariant, paprastų moterų yra žymi dauguma. Jei mes visos balsuosime, mes padėsime tokiems pat paprastiesiems žmonėms vyrams išrinkti tuos asmenis, kurie mūsų ir jų supratimu geriausiai atstovaus ir gins šio krašto plačiųjų minių, tų pilkųjų žmonių reikalus.

Jei mes nesinaudosime savo teisėmis tuo tik apsidžiaugs mūsų priešai ir tuo pasinaudoję išsirinks tuos asmenis, kurie rūpintis jais, o ne mums opiais reikalais.

Visi piniguočiai nesigaili lėšų ir darbo rinkimų reikalams. Jie rūpinasi išrinkti sau palankius žmones ir išrinkti, jei ir mes, moteris, tuo nesirūpinsime. Lapkričio 6 d. balsuokime pačios ir raginkime kitas balsuoti.

Piliētė.

RUOSIASI GRĮŽTI

Amerikiečio kario žmona Japonijos sostinėje kranasi savo daiktus, nes marinių šeimų nariams įakyta aplieisti Japoniją per 30 dienų.

UŽSAKĖ "KELEIVIO" DOVANŲ

A. J. Safran iš Westminster, atnaujino savo prenumeratą ir taip pat Mrs. H. Shimkienei, Rosemont, Montreal, Canada.

Anupras Bikulčius iš Lewiston, Maine, užsakė laikraštį metams Mrs. Evai Nauyokienei, New Auburn, Maine.

Mr. Chekaitis iš No. Middleboro, Mass., atnaujino prenumeratą W. Navickui, Argentinoje.

IEŠKU KELIONĖS DRAUGŲ

Šią žiemą rengiuos skrisi orlaiviu į Braziliją. Jei pasitaikytų, kas tuo metu taip pat skrenda ton pusėn, galėtume keliauti kartu. Rašykite:

Mrs. Anna Yanush
83 Myrtle St.,
Stoughton, Mass.

Kiekvienam žmogui reikia paguodos, kaip druskos sriubai.

Naujausios knygos

NEMUNO SŪNČS, parašė Andrius Valuckas. Įdomus romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo. Įdomiai atvaizduotas tas įvykis, apie kurį dabar mažai kalbama. Pirmo dalis 280 psl. kaina ... \$3.00.

NEMUNO SŪNČS antroji dalis, 426 psl. \$4.00.

DANTYS, Ju Priežiūra, Sveikata ir Grožis. Parašė dr. Antanas Gussen-Gustainis. Knyga gerai pavaizduoja, kaip dantų priežiūra palaiko kūno sveikatą. 190 psl., kieti viršeliai, kaina ... \$4.00.

BROLIŲ GRIMŲ PASAKOS, vertė St. Vainoras ir V. Civiškas. 15 įdomiausių pasakų iš visame pasaulyje žinomų Brolių Grimų raštų. Pulkis dovana vaikams. \$3.00.

ZEMĖ DEGA, parašė Jurgis Sotnickas. Atsiminimai iš 1939-1945 metų, kuriuos autorius, rašytojas ir diplomatas, praleido Prancūzijoje, prie Italijos sienos. 1-a dalis 453 psl. \$4.50.

PAVASARIŲ AUDROJ, parašė Jeva Simonaitytė. Įdomus romanas iš Mažosios Lietuvos gyvenimo ir Klaipėdos atvadavimo. 228 psl., kaina \$2.50.

JŪRININKO SINDBAD NUOTYKIAI. Nepaprasti, kaip jie surašyti knygoje "Tūkstantis ir viena naktis". Ilustruota, puiki dovana jaunimui. psl 108, kaina \$2.00.

Užsakymus su pinigais prašome siųsti šiuo adresu:

"Keleivis"
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Stalino nužudymas

(Tęsinys)

Jiems užteko to geniaus su paukščio smegenimis. Chruščiovo nuomone, kuris dedasi esąs pasaulio genijus. visu tautų žymiausias strategas, o tikrovėje tėra pamėšelis diktatorius, pasalinė pabaisa, teprotiškas žudikas ... Nuo noro pereiti į veiksmą jie buvo per daug bailūs, tos magiškos ribos jie peržengti nenorėjo ir negalėjo, juos laikė sukausčiusi ir baimė Stalino, ir abejingumas kitų žmonių likimui ir noras linksmai pagyventi Stalino šešėlyje.

Kiek kitaip į dalykus žiūrėjo Berija. Iš intymių pasikalbėjimų su Stalinu, kiek juo galima buvo pasitikėti, Berija senai žinojo Stalino nepasitenkinimą kandidatais į jo įpėdinystę, nė vieno iš jų nerado vertais užimti jo vietos. Berija niekad nebandė tų Stalino įtarinėjimų mąžinti, priešingai, kiekviena proga jis pasistengdavo įpilti vis daugiau alyvos į ugnį. Vienas negabus, kitas nelaimingas girtuoklis, trečias mergišius, ketvirtas homoseksualistas. Ir kodėl ne? Po Stalino mirties jam konkurentai nereikalingi ir jeigu juos likviduos pats Stalinas, tai dar geriau. O, gal, Stalinas susipras ir pats paskirs savo įpėdinį jį, Beriją, tuomet būtų išvengta bet kurių sunkumų? ...

Jam baisiai nepatiko, kad dar Staliniui sergant jis buvo užpultas posėdžiuose, kad būvė suimta ir likviduota nekaltų žmonių. Tokius kaltinimus jam primetė Molotovas, Mikojanas ir Chruščiovas, nes suimtieji buvo arba iš jų įstaigų, arba buvę jų draugai. Jie gynė juos, nes bijojo, kad jų parodymuose nebūtų ir jie patys įvėlti. Tik dėl to. Berija laikėsi kito principo. Kiekvienas turi savo sritį ir tegul neikiš nosies į kito darbus. Kiekvienas turi savo penketį, įsiai turi savo. Ką nors reikia sumti, atidengti samokslus, pateisinti savo buvimą ir milžiniško aparato budėjimą. Ar ne Stalinas įsakė naudoti visas priemones liaudies priešams kovoti, visas kokias tik žino pasaulio istorija? ... Ar ne Stalinas įsakė nesiterlioti su kvaileis formalumais, kada reikals liečia šnipus, sabotaznikus, liaudies priešus ir dviveidžius partiečius? Ar gali partijos bilietas apsaugoti niekšus? Ar jie už Staliną, ar prieš jį? Ar jie skaitė jo aplinkraščius saugumo policijai? ... Tie argumentai, greta saugumiečių jėgos, vertė juos nutilti, bet jie nebuvo patenkinti. Jie žinojo, kad Berija nori suruošti ką nors tikrai didingo ir milžiniško, todėl nebuvo ramūs, nors jis ir įtikinėjo, jog niekam iš jų joks pavojus negresia, o jeigu kas ir bandytų apkaltinti juos, jo senus draugas, tai jis į tokių kontrevoliucionierių žodžius nekreiptų dėmesio. Bet tokie pareiškimai nepaguodė ir nesuramino nė vieno iš jų. Jie žinojo kiek verti jų pačių pažadai, todėl pagal juos teisingai seikėjo ir Berijos žodžius.

Molotovas tikrai supyko ir neteko pusiausvyros bei atsargumo, kada buvo suimta jo žmona. Savo užsienių reikalų ministerijoje jis nesivaržė pasisakyti prieš Beriją ir tie jo posakiai tuoj pat buvo atspausdinti Berijos žmonių, Dekanosovo ir Merkulovo. NKVD generolų, pačiam Berijai. Rodos, tas senis galėtų ramiai laukti savo mirties, bet, tartum, prašyte prašosi NKVD kulkos Lubiankos požemiuose ... Taip, ateis diena, kada Molotovas sužinos, jog po Stalino pačiu galingiausiu žmogum yra Berija, o ne kas kitas ...

Stalinas dar nemirė, o kova už jo palikimą eina visu įkarščiu, pilnu frontu. Jo priešai taip pat nesnaudžia. Suktais būdais jie prilindo prie Stalino ir per jį sukūrė dvi naujas ministerijas, vidaus reikalų ir MGB, kad apkarpius Berijos įtaką. Čia dar būtų pusė bėdos, mąstė Berija, bet jis tikrai sunerimo, kada jo priešai sufabrikavo gydytojų būlą, kuri jį pastatė į tikrai kritišką padėtį. Šiaip ar taip jis skaitosi atsakingas, kad per tiek metų neišaiškino gydytojų siautėjimo, užsitarnavusių partijos narių žudymo, neužuodė užsimaskavusių liaudies priešų, ypač kada Stalinas serga ir reikalingas patikimos gydytojų globos. Jo konkurentai, kaip ir jis pats, puikiai žino, kad tie gydytojai nėra kalti, bet tos bylos išskėlimas jiems padeda kovoje dėl valdžios. Berija sužinojo, per vieną generolą, kad po gydytojų bylos išskėlimo Stalinas pasakęs, jog krašto saugumo revoliucinis budrumas skandalingai atsilikęs visu penkmečiu. ... Tai joks komplimentas jam, Berijai.

Sužinojęs apie Stalino pasinešimą naujam milžiniškam terorui, pradžioje Berija guodėsi, jog jis turi laiko. Ježovos ir Jagoda buvo likviduoti tik panašias bylas pravedę, bet dabar, kas žino, gali atsitikti taip, kad jis kris pačia pirmutine tokio valymo auka ... Reikalai nekokie. Stalinas nenori jo matyti, atsisako priimti net su ypatingais pranešimais. Tiesa, Stalinas skambina jam telefonu, įsako ištuštinti kalėjimus, bet tas pasitikėjimas nieko vertas — kalėjimas gali būti ir jam pačiam. Tokioj suimamųjų srovėj ir Berija, kaip šapelis, galėtų pakliūti kur nereikia ir iš kur tegalima išeiti tik per mirties slenkstį ...

(Bus daugiau)

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI NAUJA VALGIŲ KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pus-trečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gerimus. Knygoje įdėta įvairių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė", kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina \$1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Mamytė labai dėkinga

Mamytės gimtadienio proga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, labai gera! Kad visos dukrelės būtų tokios geros ir savo mamytėms užrašytų 'Keleivį.' Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriuje, skaitau kitus įdomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka 'Keleivis' — ačiū, dukrelė, ačiū! ..."

Sesės-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? Už 4 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jūsų mamytės per šiuos metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Naujienos iš Kanados

MONTREAL, P. Q.

Nesilauja varginę

Komunistų agentai neduoda ramybės ir mums. Jie įžuliai siunčia savo spaudrašo laiškus, ragina grįžti namo. Savo spaudoje jie įžuliai meluoja apie tremtinių gyvenimą Amerikoje, Kanadoje ir tt.

Dėl to mela tremtiniai ne-kai veikia tas, kad spauda, sijaudina, bet juos dvasi-ypač Michailovo komiteto leidžiamas laikraštėlis "Už sugrįžimą į Tėvynę", siuntinėjamas su nepaprastu tikslumu, nieko negelbsti ir adresų pakeitimas — vis suranda. Tas taip pat turi įtakos, kad naujieji ateiviai skubina prašyti Kanados pilietybės

Išleido veiklų jaunuolių

Vytautui Bruzgulevičiui, kuris išsikėlė į Bostoną, buvo surengtos išleistuvės. Jas surengė Jūros skautų tautinių šokių ratelis, kuriam Bruzgulevičius vadovavo. Ratelis pasirodė davė ne tik mums, bet ir kanadiečių parengimuose ir gražiai lietuvių atstovavo. Bruzgulevičius buvo vienas iš veikliausių studentų ir bendrai jaunimo tarpe.

Išleistuvėse jam pasakė nuosirdžių žodžių Bendruomenės pirmininkas L. Bazaras ir Kultūros Fondo įgalotinis Jonas Karelis.

Aš linkiu V. Bruzgulevičiui ir naujoje vietoje plėsti lietuvių dirvonus tokiu pat pasiryžimu, kaip Montrealy.

Mokyklos vėl dirba

Pradėjo vėl darbą mūsų "vargų mokyklos". Tikima-

si, kad ir šiais metais mokinių skaičius nesumažės. Į mokytojų eiles atėjo naujų jėgų iš jaunimo. Ypač sveikintinas Vytautas Bireta. Tai Vasario 16 gimnazijos auklėtinis.

Paskaita apie vaikų auklėjimą

Katalikių moterų draugija surengė paskaitą apie vaikų auklėjimą. Ją skaitė p. Vaisvilienė.

Šalpos vajus

Šalpos komitetas paskelbė savo vajų. Šiais metais, kaip ir ankščiau, vajus vykdomas atsilankant rinkėjams į namus. Vajus daromas vieną kartą per metus. Jį visi turėtume visokeriopai paremti.

Nelanko parengimų

Jau prasidėjo parengimai, bet jie mažai telankomi. Jeigu į vienuolių surengtą vakarą su išgerimu atsilankė apie 100, tai tikrai minėtina sportininkų vakarą aplankė tik 10 asmenų, neskaitant pačių sportininkų.

Situo reikšiniu reikėtų rimtai susirūpinti visiems šios didžiosios Kanados lietuvių kolonijos lietuviams. Juk jei mes taip mažai domimės paties jaunimo arba jam paremti rengiamais pobūviais, tai tuo pakertame jo pasiryžimą, atstumiam jį nuo savęs. O jis juk ir taip turi daug pagundų iširti svetimųjų jūroje.

Apleido Montrealį

Mums tikrai sekasi: kai tik pasitaiko kunigas, kuris visiems prieinamas, jis tuoj apleidžia mūsų koloniją.

Mokslas - Literatura - Švietimas

Knygos, kurias vieni skaito iš meilės, kiti iš piktumo SLIUPARNIAI—652-jų didelio formato puslapių knyga, kurioje daug sukurta svarbių mokslo dalykų, daug religijos dalykų ir daug Amerikos lietuvių gyvenimo, ypač įžymių dr. Šliupo darbų dėl lietuvių, švietimo ir sąžinės laisvės. Puikiose kietuose viršeliuose, o kaina tik . . . \$3.00

ČIKAGOS ŠEŠELIAI—žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustruota, 316 psl., kaina . . . \$3.00

SIRDIES RŪMAI—romanas, kuris ir jam ir jai labai nuosirdiai pasako: vasarą juk vaikščiojate tarp žalių medžių bei žydinčių gėlių ir džiaugiatės jų grožiu, o rudenį, žiemą ir pavasarį vaikščiojate širdies rūmuose ir džiaukitės žodžio, meilės ir kraujo šiluma. Iliustruota, 449 psl. kaina \$4.00

SAULĖS RŪSTYBĖ—romanas, kuris kiekvienam, -nai sakytė sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 psl., kaina . . . \$3.00

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygas, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00. Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvių išlaikymo darbiui ir kovai už gražią Lietuvą ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojo į SLA langvatą visiems naujas įstojeitiems. Pasinaudokite proga.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternele naudomis. SLA apdrauda pagalbą jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei prašyti nuveikti darbai ir paskirti nepažįstamą aplinkybę atskiruose leidiniuose, kuriuos gaustit tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Apleido ir kun. Raibūzius, kuris išsikėlė į Chicago. J. Valeika.

TORONTO, ONT.

Pagerbė J. Strazdą

Apie 150 veiklesnių vietos lietuvių, susirinkę Lietuvių namuose, pagerbė Jurgį Strazdą jo 50 metų amžiaus sukakties proga. Jam buvo pasakyta daug gražių žodžių, linkėjimų ir įteiktas dovana dailininko Galdiko paveikslas.

Jurgis Strazdas tikrai yra nedažnai sutinkamas visuomenininkas ir tik per kelerius metus jau daug davęs Toronto lietuvių visuomenei.

Jis Ukmargės padangės ūkininko sūnus, garsus ir kiaušes, ir žąsis, ir karves, dideliu pasiryžimu ir vargu išėjęs mokslus — baigęs Kauno universiteto gamtos - matematikos fakultetą.

Jis norėjo būti mokytoju, bet smetoniskai švietimi ministerijai Strazdo "plaukas" netiko ir mokytojo vietos jis negavo. Gal ir gerai, nes tas Strazdą pastūmėjo į tokią sritį, kurioje dar labiau trūko tinkamų žmonių.

Strazdas nuėjo dirbti į Pienocentrą, kuris jungė visas Lietuvos pieno perdirbimo bendroves ir jų pagaminatą sviestą, surinktus kiaušinius išvežė į užsienį, jau darydamas per metus daugiau negu 50 milijonų litų apyvartos.

Pienocentre jis dirbo atsakingą darbą eksporto skyriuje. Jis kurį laiką vadovavo ir kitai svarbiai kooperatinei įstaigai "Sodybai", kuri buvo pradėjusi stacijas revoliuciją vaisių perdirbimo ir su-naudojimo srityje.

J. Strazdas vadovavo taipgi stambiam stalių kooperatyvui, kuriame jau dirbo per 100 narių.

Zodžiu, J. Strazdas yra vienas žymiausių Lietuvos kooperatininkų, kuris yra pasiryžęs telkti būrin medžiagiškai silpnus, kad tuo būdu sudarę stambią medžiaginę jėgą, jie geriau tenkintų savo reikalus.

Savo sugebėjimus ir patyrimą J. Strazdas tuoj parodė atvykęs į Toronto (atvyko 1948 metais). Čia jo pastangomis sukurta "Talka", kuri savo sėkminga veikla stebina ir senus kanadiečius.

J. Strazdo sumanymu suorganizuotas ir sėkmingai plečia savo veiklą pirmasis Kanadoje lietuvių kredito kooperatyvas "Parama".

Tik J. Strazdo pastangomis ant tikrų kojų atstojo ir Lietuvių namai, kuris šiandien jau vertinami \$70,000, o skolos be-turima tik \$23,000, kurią sumą "Paramos" kredito kooperatyvas jau pajėgia kredituoti.

Dabar jis yra namų valdybos pirmininku. Namai virto vietos lietuvių kultūrinio gyvenimo centru, jais daug organizacijų gali pasinaudoti veltui, o jei jie neturėtų skolos, tai jų parama būtų dar didesnė.

J. Strazdas turi daug didesnių, platesnių sumanymų, kurie naudingi ne jam, bet visiems lietuviams. Ir nėra abejonės, kad tas tik paties didžiausio subrendimo sulaukęs, pajėgus žmogus, kuriam daugiausia rūpi bendra gerovė ir kuris tos gerovės nori siekti bendromis jėgomis, dar daug gero padarys. Gerbti sukaktyvininką ir Girtini sumanytoją pa-

tuo būdu jį dar labiau pas-katinti testį pradėti nau-dingą darbą. Nuosirdūs ir mano linkėjimai J. Straz-dui įvykdyti savo gražius sumanymus.

Torontietis.

LAWRENCE, MASS.

Būsini susirinkimai

Spalio 27 d. bus Lietuvių piliečių klubo metinis pokylis. Pradžią 6:30 val. vak. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Lapkričio 4 d. 2 val. po pietų bus Lietuvių piliečių klubo susirinkimas, kuriame bus nominuojami kitų metų valdybos kandidatai. Visi nariai turėtų dalyvauti.

ŽODYNAS

A. LALIO
Lietuvių-Anglų ir
Anglų-Lietuvių.
Kaina \$14
Pinigus siųsti kartu su
užsakymu
Dr. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

EKSPRESU—SIUNTINIAI APDRAUSTI
Maisto produktai. Nauji ir varčiai daiktai.
Medžiagos - audiniai, avalynė ir vaistai. Pigios kainos.
Muitai apmokami čia. Veikia jau 10 metų.
Sylvan Trading Co.
200 SECOND AVE., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 12 ir 13 Streets) Telefonas: GRamercy 7-3681
Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šešt. nuo 9 iki 1 v.
We ship on License of Globe Travel Service.

Mūsų 10-tieji Metai—Tūkstančiai Patenkintų Kostumierių
DOVANŲ Pakietų EKSPRESAS, Greičiausias Siuntimas Visur
Mes garantuojame, kad pakietai yra išsiunčiami per 4 dienas.
Vaistai pristatomi oro paštu į 8 dienas. Visi pakietai yra pilnai
garantuoti ir apdrausti. Taip pat siunčiame dovanų pakietus be
muitų į vakarinę ir rytinę Vokietiją, Lenkiją, Vengriją, Ju-goslaviją. Žemo muto pakietai į Čekoslovakiją.

GRAMERCY SHIPPING CO.
777 Lexington Ave. New York 21, N. Y. Tarp 60 ir 61 gatvių.
Telefonai: TE 8-5462 ir 5463

LYTIES GARBINIMAS

Parabė T. J. Kučinskas

Knygoje rasite įrodymų, kad iš lyties garbinimo atsirado: kryžius, dievai, jų sūnūs ir nekalto mergelės. Nurodyti faktai, kaip Romos kunigai parduvinę lyties simbolius, kaip dievų status. Skaitydami, sužinosite dievų kilmės istoriją. P. 144 Kaina tik-tai 1.50. Knygą galite gauti pas knygų pardavėjus ar pas mane:

T. J. Kučinskas 740 W. 34th St., Chicago 16, Ill.

Patikimiausia įstaiga siųsti siuntinius į SOVIETŲ SA-JUNGĄ, LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, UKRAINON ir į kitus kraštus, apmokant čia muitą ir kūrį garantuoją pristatymą, tai daugelį metų žinoma firma PARCELS TO RUSSIA, Inc. (turinti SSSR leidimą) įgaliojota INTURIST, Maskvoje, rinkti muitus čia, vietoje.

Praktiškai galima siųsti viską: nauji ir devėti drabužiai, valgomieji produktai, įvairūs vaistai: Streptomicin, Penicilin, Rimofon ir kiti, oro paštu. Pristatoma laike 7-10 dienų.
NAUJIENA: Dabar galima siųsti "ANTI-POLIO SERUM"
Mes garantuojame pristatymą, o taip pat gavimą adresu parašu patvirtinto pakvitavimo.
Siunčiame suvamas mašinas, akordijonus, rašomas mašines įvairiomis kalbomis. MUSU DABARTINIS ADRESAS:

PARCELS TO RUSSIA, Inc.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.
(Už kampo buvimo vietos). Telefonai:
INGersol 7-6465, INgersol 7-7272.

Istaiga yra pirmame aukšte. Apilinkėte pakankamai vietos pasta-tyti automobilius. Istaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų
SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMAI KASDIEN

SIUNTINIAI Į VISUS EUROPOS KRAŠTUS UNITED PACKAGE EXPRESS CO.

305 MARKET ST. (art P. R. R. stoties), NEWARK, N. J.
Telef.: MARKET 3-3277
Skubiai išsiunčiame maisto produktus, audinius, naujas ir devėtas drapanas, vaistus ir t. t.
Laikė 6 savaitę siuntiniai pasiekia paskyrimo vietą.
Oro paštu pasiekia gavėją per 7-10 dienų.
Siuntėjas gauna gavėjo parašu patvirtintą pakvitavimą.
SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI
Visi persiuntimo moksliniai ir maital apmokami čia
Gavėjas nieko neturi mokėti.
Atnešę ar atsiuntę šį skelbimą sutuopykite \$2.00
Nemokamas automobilis pristatymas Kinney Parking Lot

Kitos žinios

Mirė A. Gaina, 67 me-tų ir J. Arbačius, 65 metų.
J. U.

Saugumo diržai

Paskutiniaisiais metais vis-daugiau kalbama apie sau-gumo diržus automobiliuo-se, bet, deja, dar dažnai jie yra tik pajuokos daly-kas. Nesuklysiu pastebėjęs, kad retas iš lietuvių auto-mobilistų juos yra įsigijęs.

Eismo (trafiko, judėji-mo) saugumo inžinieriai yra apskaičiavę, kad tokie diržai per metus išgelbėtų nuo mirties 10,000 automo-bilistų; o apie vieną milio-ną žmonių jie apsaugotų nuo įvairios rūšies sunkių sužeidimų. Tai labai daug, jei atsiminsime, kad per 1955 metus automobiliu nelaimėse buvo užmušti 38,300 žmonių ir sužeisti buvo 1,250,000 žmonių. Zi-noma, ir be saugumo dir-žų būtų daug nelaimių iš-vengta, jei daugiau dėme-sio būtų kreipta į patį vai-ruotoją. Ne paslaptis, kad šiame krašte beveik kiek-vienas gauna leidimą vai-ruoti ir naudojasi juo iki mirties, nors vairuotojas būtų jau per senas, o dar dažniau turi trūkumų svei-katos ar proto atžvilgiu.

Automobilių vairuotojai gerai padarytų, jei pasirū-pintų įsigyti saugumo dir-žus savo mašinoms, ir ne-tiktai įsigyti juos, bet ir naudotis jais.

VI. K.

Nuo gerų stabdžių (bra-kes) pareina vairuotojo gy-vybė. Jei važiuojant 20 mylių paspaudži stabdžius ir automobilis tuoj sustoja nekrypdamas nė į vieną pusę, tai stabdžiai yra tvar-koje.

NEW ERA

ISDIRBEJAS SKELBIA
kad vanduo gali būti labai pavojingas pakausiui vartojant paprastą muilą arba detergent. Šampū. Vanduo patenka gliaui ir pa-kausi, kas labai džiovina odą. Jis visi girdėjo tą "Oh! mano gal-va tokį sunki šį rytą, vakar tik maigėjau galvą". NEW ERA mi-sinys padarytas su geriausiu co-counut muilu be jokių gyvulių tau-ku, nepraleidžia vandens į pakau-si, o mitermis užlaiko garbanas (curis) 3 sykius geriau kaip kas kitas. Taip man rašo VISOS MO-TERTYS.

Siųskite \$2.00 už 8 oz. Liq. bu-telį. Kanadoje \$2.25.
FR. BITAUTAS
302 So. Pearl Denver, Colo

Greit Persiunčiam Pinigus Lietuvon

Mes dabar turim susisiekimą su Lietuvos T. S. R. Bankais ir greit pasiunčiam pinigų Lietuvos žmonėms su garantija. Už Amerikos dolerį Lietuvoj žmonės gauna 4 rublius.

Pinigų persiuntimas kainuoja: pasiuntimas nuo \$5 iki \$400 kainuoja \$1.95. Per 10 dienų pinigai nueina. Siunčiant per Trans-Atlantic Cable pinigai nueina per 36 valandas, bet per-siuntimas kainuoja \$5 (iki 300 dolerių).

Visi norintieji pasiųsti pinigų į Lietuvą, kreipkitės į mus, atsiųskite adresą ir pinigų, o mes persiūsime į Lietuvą.

Vytautas Skrinška, savininkas
IDEAL PHARMACY—29 KELLY SQ.—WORCESTER, MASS.

MES ATLIEKAM . . .

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORCIUKŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAISKŲ SU ANTGAVALIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivis" spaustuė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kurti nors kita spaustuė. Prašome kreiptis šio adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

NORINTIEMS ŽINOTI

CLEVELANDE
Paskaitos iš Švento Rašto bus spalio (October) 28 d., sekmadienį, Lietuvių Klubo svetainėje pirmame aukšte, Superior Ave., Clevelande. Dursys adresas buvo P. O. Box 36, pietų, paskaita prasidės po dviejų valandų. Kalbės Š. Rašto tyrinėtojas JURGIS VANAGAS. Įėjimas ne-mokamas.

REIKALINGOS DARBININKĖS
Reikia trijų darbininkų valgio vi-rimui ir namų darbams. Rašyti an-gliškai ar lietuviškai.
J. J. Lelionis
26 Mauger St.
Brooklyn 11, N. Y. (43)

PAIESKOJIMAI

Paieskomas Paul Rasinskas. Prieš paskutinį karą jo adresas buvo P. O. Box 43, Hellen, W. Va. 1947 me-tais jo adresas buvo P. O. Box 36, Shippingport, Pa. Jis pats ar kit žinantieji jo dabartinį adresą, pra-somi atsiųskite:
Jonas Vilimas (43)
23 Eastbourne Ave.,
Hamilton, Ontario, Canada

Paieskau Karolio Zabelijos ir Prano Glackos. Gyveno Chicagoje ir turėjo savo namus. Gavau žinių iš Lietu-vo. Jie patys ar juos žinantieji at-siųskite adresą:
P. Aukštikalnis
717 Lounsbury Ave.
Pontiac, Mich.

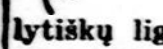
Paieskau Pranciškaus Samoškos, iš Pagramančio parap., Matiskių ka-i-mo, 1922 metais jis gyveno Wash-ingtono valstijoje. Jis pats ar ji ži-nantieji malonkute atsiųskite:
Jos. Samoška (44)
338 W. Walker St.
Milwaukee, Wis.

Jonas Valiauskas, sūnus Juozo, pa-ieško Amerikoje žmonių: tėtį Pra-nutės Mažeikaitės-Butautienės, Jus-tinos Mažeikaitės-Gutauskienės, Liu-dvinos Mažeikaitės-Jurgaitienės ir brolio Juozo. Rašykite:
J. Valiauskas
Lakūnų Plantas Nr. 42
Aleksotas-Kaunas,
Lietuvos T. S. R. (43)

Petronė Grigaitienė-Jonienė Lietu-voje ieško savo dviejų brolių. Jų pa-skutiniai adresai buvo: Jonas Gri-gaitis, 1506 So. 2nd St., Philadel-phia Pa. ir Mikas Babrauskas, 1418 Oregon St., Cleveland, Ohio. Jie pa-tys ar juos žinantieji atsiųskite adresai:
Petronė Jonienė, 14 Vilniaus gatvė,
Kavarija, Lietuvos STR, USSR ar:
ab: L. Virbickas, 6 Waverly St.,
Worcester, Mass. (43)

PLASE ZOLE

Plašė ara Asuklis-
Ožkabarzdīs žolė
nuo inkstų, puslės
silpnūmų, kraujais
vėmimo, vandeni-
nės ligos, betvar-
kingo šlapinimosi,
lytiškų ligų. Šita žolė yra tur-tinga mineralais, kaip tai: Cal-cium, Silicon, Sulphur, ir yra žmonių, kurie negeria kavos ar arbatos, tik geria šitos žolės ar-batą. Svaras \$3.00. Medleva žie-vės yra geriausia gydulo nuo vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai ji nepakenkia sveikatai. Ji lengvai liuosuoja vi-durius, stabdo galvos skaudėj-i-mus ir priduoja kūniui gyvy-mo ir skaitume. Svaras \$2.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

Sekmadienį susitinkame Darbininkų dr-jos pokyly

Šį sekmadienį, spalio 28 d. visi pasimatome So. Bostono piliečių draugijos salėje (368 Broadway) Lie-tuvių darbininkų draugijos pokyly. Toks pokylis tebū-na tik viena kartą per me-tus, todėl nepraleiskime progos jame būti. Šeiminin-kės lauks svečių su dešro-mis ir paukštiena. Pradžia 5 val. vak.

VITALIS ŽUKAUSKAS

Žinomas aktorius komikas da-lyvaus "Laisvės Varpo" kon-certe lapkričio 4 d. Bostoni-kiams aktorius jau yra pažis-tamas.

Moterys rengia Halloween vakarą

Dorchesterio moterų kluba geriausias žinovės šį šeštadienį, spalio (Oct.) 27 d. 7:30 val. vak. Dorchesterio lietuvių klubo patalpose rengia Halloween vakarą. Visi svečiai už vieną dolerį gaus ne tik gerą šeiminių-kių paruoštą vakarienę, bet taip pat maske, kepuraite ir visokių barškalių.

Už gražiausią kostumą bus duodama dovana. To-kią dovana gaus ir gra-žiausią kostumą turįs vai-kas.

Gros gera muzika. Visi kviečiami tą vakarą būti su mumis.

Komitetas.

Kultūros klubo susirinkimas

Jis bus Tautinės s-gos namuose (484 E. 4th St.) spalio 28 d., sekmadienį, 7 val. vakare ir skiriamas tuvių darbininkų draugijos smuikininko I. Vasyliūno koncertas — Mozarto muzika ir komp. J. Gaidelio žodis.

Visi nariai su draugais ir pažįstamais prašomi dalyvauti.

Jau ruošia "Vinčą Kudirką"

Dramos sambūris jau ruošia "Vinčą Kudirką", kurį norim apstatyti sau-sio mėnesį. Vaidinimui rei-kalinga kelios dešimtys vaidintojų. Surinkti toki didelių būrį ir jį paruošti-nera juokų darbas. Juos medžioja abu Gustačiai, o ruošia senas teatro vilkas —ilgametis režisiorius ne-priklausomoj Lietuvoj Ipo-litas Tvirbutas.

Lieka linkėti, kad jiems užtektų pasiryžimo ir jėgų įveikti visas kliūtis ir tą veiklą mums parodyti. Jo pastatymas bus didelis įvykis Bostono lietuvių gyve-nime. Tai bus sausio 13 d.

Ruošiasi našių pokyliui

Sandaros moterų klubas smarkiai ruošiasi metiniam našių pokyliui, kuris bus Piliečių klubo salėj lapkri-čio (Nov.) 4 d. Jame da-lyvauti kviečiamos visos našės ir našliai. Iš jų tar-po bus renkama 1957 me-tų našių karalienė ir kara-lius.

Bus meninė programa, gaudi vakarienė, o po jos geram orkestrui grojant bus galima pašokti.

Visi lietuviai esate kvie-čiami tą vakarą būti mu-sų pokyly, visi būsite pa-tenkinti.

Rengimo komisija.

Didžiausia SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

Trans - Ailantic Trading Co.

Ellis Building, Room 10
409 W. Broadway

Tel. AN 8-8764
So. Boston 27, Mass.

Persiunčia Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis

Iš naujų ar naudotų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaides ir U. S. S. R. muitą apmoka siuntėjas.

Taipgi priimame užsakymus siuntiniams per Angliją. Iš toliau siųskite siuntinius mūsų adresu, ne daugiau 21 svaro. Įdekte daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuos persiuntimo išlaides. Įstaiga lietuviška, dėl informacijų kreipkitės lietuviškai.

Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patar-nauja ir persiunčia siuntinius.

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadi-niais nuo 9 iki 2 val. po pietų.

Turime atidarytą skyrį WORCESTER, Mass., priėmimo valan-dos nuo 3 iki 7 val. po pietų. 67 Vernon St. Worcester, Mass. Skelbimas laikinas, išsikirpkite adresą.

Siunčiam Maistą Lietuvon su Garantiija

Mūsų vaistinė yra įgalota priimti užsakymus dėl maisto pa-kietų siuntimo į Lietuvą ir į visą Rusiją su Amerikoje apmokėtu iš anksto maitu ir su garantija, kad pakietas bus pristatytas tam, kam jis siunčiamas. Pakietai yra gatavi.

Pakietas Nr. 1. Kaina \$26.00. Jame yra 1½ sv. bekonio, 1½ sv. jautienos, 1 sv. taukų, 3 kenai pieno, 5 sv. miltų, 2 sv. ryžių, 3 sv. cukraus ir ½ sv. šokolado.

Pakietas Nr. 2. Kaina \$32.00. Jame yra 2 sv. kumpio, 2 sv. jautienos, 2 sv. bekonio, 2 sv. taukų, 3 kenai sardinijų, 5 sv. miltų, 2 sv. cukraus ir ½ sv. kakao.

Viskas gerai supakuota. Tik atsiųskite čekį ir nurodykite, kokį pakietą norit siųsti, o taip pat aiškiai parašykite gavėjo adresą. Muitai į paminėtas kainas įrokuoti. Rašykite:

IDEAL PHARMACY 29 KELLY SQ. WORCESTER, MASS.
Vytautas Skrinška, Savininkas

STASYS LIEPAS

Jis dainuos "Laisvės Var-po" koncerte lapkričio 4 d. 3 val. p. p. So. Bostone. Thomas Park mokyklos saleje.

Dramos sambūris turėjo didelį pasisekimą

Bostono dramos sambū-ris, kuriam vadovauja akt. Aleksandra Gustaitienė, spalio 14 d. Montrealy vai-dino "Raudonąjį vyną". Montrealiečiai, ištroškę lie-tuviškų vaidinimų, sutiko mūsų vaidintojus labai nuoširdžiai, vaidinant jie pripildė didelę teatro sale. Išlydėdami, jie kvietė mu-sų sambūrį būtinai atvykti ir su kitu paruoštu vaidini-mu.

Žinoma, taip sutikti, pa-tenkinti ir vaidintojai, nors jie ir daug vargo turėjo.

Buvo susirinkę Tėvynės mylėtojai

Praeitą trečiadienį buvo Tėvynės mylėtojų draugijos skyriaus narių susirinkimas. Jame, aptarti lapkričio 11 d. rengiamo pokylio, Lietu-vos istorijos platinimo ir kt. reikalai. Be to, nutarta pareikšti centro valdybai savo nuomonę numatytos išleisti Lietuvos vietovių aprašymų knygos reikalu.

Centras kviečia visus ra-šyti tai knygai apie įvai-rias vietas, bet neduoda plano, kaip ir ką rašyti. Ne-sant tokio plano, niekas ne-žino, ko norima. Susirinku-sieji mano, kad Centro val-dyba turėtų paruošti smul-kų planą bendradarbiams ir jį plačiai paskelbti. Tik ta-dai ji galės gauti vertingos medžiagos.

Kor.

Pr. Lemberto naujas adresas

Kai kas vis dar ieško Prano Lemberto nekilno-jamųjų turtų pirkimo ir pardavimo įstaigos Broad-way gatvė, kur ji anksčiau buvo. Bet jau kuris laikas, kai Pr. Lembertas savo įs-taigą perkėlė į savo namus Dorchesterio (17 Upland Ave., tel. GE 6-2887) ir ten sėkmingai verčiasi mi-nėtų turtų tarpininkavimu.

Pavarykim laikrodžius valandą atgal

Šį ateinantį šeštadienį laikrodžius reikia pavartyti vieną valandą atgal, nes sekmadienį laikas jau bus skaitomas pagal "standar-tinį laiką". Ar pavarymas laikrodžių vieną valandą pirmyn pavasarį padėjo kam nors "sutaupyti" nors šiek tiek "vasaros laiko", galėsime apdūmėti atei-nantį sekmadienį.

Aukokime drabužius

Balfo Bostono skyrius rudeninį drabužių ir avalynės vąj skelbia nuo spalio 27 iki gruodžio 1 d. Kas gal, prašom drabužius ir avalynę atnešti į Sv. Petro parapijos salę (po bažny-čia), negalintieji skambin-kite telefonais: Antanas Andriulionis AN 8-5503 ir Stasys Jakutis AN 8-1940.

Gražus Balfo vakaras

Praeitą sekmadienį Bal-fo 17 skyrius surengė gra-žų metinį pokylį. Jo pro-gramą atliko retai tepasi-rodanti, bet gražiai dainuo-janti Jadvyga Adomavičie-nė ir dr. Juozas Antanėlis. Dainininkams akomponavo Vladas Adomavičius ir Ju-lius Gaidelis.

Staigmena buvo ir mer-gaičių trejulė (Mongirdai-tė, Smitaitė ir Mališauskai-tė). Meninę dalį baigė jau-nutė ląkštingalos balso stu-dentė Mongirdaitė.

Garnis aplankė

Jadvygos Tumavičienės duklė Irena Jūrenaitė-Mic-kūnienė spalio 18 d. susi-laukė pirmagimės dukrelės.

Tai bent laimikis

Edmuntas Brazaitis ant meškerės pagavo "cutfish", kuri svėrė (be perdėjimo) 30 svarų.

Pabaltiečių dr-jos sukaiktis

Pabaltiečių draugija šį šeštadienį, spalio 27 d. 8 val. vak. Tarptautinio insti-tuto patalpose (190 Beacon St.) mini savo veiklos 15 metų sukaiktį.

REIKIA LINOTIPININKO

Yra darbas spaustuvėj paty-rusiam linotipo operatoriui, ar-ba jaunam žmogui norinčiam mokytis dirbti prie linotipo.

Kreiptis į "Keleivio" ofisą 636 E. Broadway, So. Boston. raštu ar asmeniškai.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WBMS, 1090 kilocycles
BOSTON 15, MASS.

Sekmadieniais
12:30 iki 1:00 val. po pietų

VEDEJAS-P. VIŠCINIS
31 BUNKER AVE.
BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8,1159-R

Siunčiam Siuntinius į Lietuvą ir į Sibirą?

MES GALIME SIŪSTI JŲSŲ PAČIŲ SUDARYTUS PAKIETUS JŲSŲ ARTIMIESIEMS UZJURIUOSE SU CIA APMOKĖTU MUITU

Gavėjui nieko nereikės primokėti. Jūsų pakietai gali būti iš nau-jų ar senų drabužių, iš medžiagų, maisto, vaistų ir kitų dalykų. Mes turime didelį pasirinkimą gerų grynos vilnos medžiagų vyrų ir moterų kostiumams, apsiaustams, suknelėms iš pačių geriausių Amerikos ir Anglijos audyklų.

100% vilnos worsted medžiaga vyriškam ar moteriškam dra-bužiui tamsios spalvos 3¼ jardu ilgumo galima pirkti už \$12. už \$15.75 ir už \$21. Pamašalas nemokamai su kiekvienu kostiu-mo ar apsiausto pirkiniu.

Bovelinės medžiagos, margos ir paprastų spalvų, 36 colių pla-tumo, mazgojamos, 3 jardai už \$1 ir brangiau. Mes turime didelį pasirinkimą visokių medžiagų suknelėms, marškiniams, sijonams ir kitokiems drabužiams.

Adara pirmą ir trečią iki 6:30, šiaip iki 5:30; adara ir šeštą.

Ateikite ir Pažiūrėkite

TEXTILE OUTLET

L. & M. OVERSEAS PARCEL SERVICE

25 Kneeland Street, Boston 11, Mass.

Bay View busas sustoja prie pat krautuvės.

Drabužių Pakietai Lietuvon su Garantiija

Mūsų vaistinė turi įgaliojimą siųsti drapanas į Lietuvą su Amerikoje apmokėtu maitu ir su garantija, kad siuntiniai tikrai nu eis ir pasieks tų asmenį, kam jie siunčiami. Siuntėjas gaus iš rusų kvitą, kad muitas apmokėtas ir pristatymo garantija.

Pakietas Nr. 1. Kaina \$30.50 (multas įskaitytas). Jame yra: 4 jardai rajono ir vilnos gabardino medžiaga moterų kostiumui 42 colių platumo, spalva mėlyna ar ruda, 2 didelės špulikės siūlų ir adatų, ir 3 su puse jardai rajono gabardino vyrų kostiumui, spalva pilka, ruda ar mėlyna.

Pakietas Nr. 2. Kaina \$46.00. Visa medžiaga vyriškam vil-noniam kostiumui pirmos rūšies, tamsiai mėlynos spalvos, su pa-mušalais ir kitais priedais.

Pakietas Nr. 3. Kaina \$30.00. 3 jardai baltos drobės 81 cl. platumo, tinka apatiniams baltiniams, marškiniams, įpipilams; 4 jardai rajono medžiagos suknelėi, kokios norima spalvos; 4 jardai medvilnės medžiagos suknelėi naujausių spalvų; 4 špuli-kės siūlų ir adatų pakelis.

Siųskite pakieto numerį, čekį ir aiškų adresą mums:

IDEAL PHARMACY 29 KELLY SQ. WORCESTER, MASS.

Vytautas Skrinška, Savininkas

Išėjo iš Spaudos

VINCO KREVES raštų pirmoji knyga

Ją sudaro skaitytojų mėgstamieji dalykai: ŠIAUDINĖJ PASTOGĖJ, ZENTAS ir RAGANIUS. Knyga turi 400 pus-lapių, įrasta kietais kolenkoro viršeliais. Kaina . . \$5.50.

Gaunama LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOJE 265 C Street, South Boston 27, Mass. knygynuose ir pas knygų platintojus.

Visas raštų rinkinys, 6-7 tomai, už \$25.00 tam, kas juos užsisakys dabar ir atsųs \$5.00 rankpinigį. Jie įskaitomi už paskutinį tomą, o už pirmas penkis kny-gas reikės mokėti tik po \$4.00

LIETUVOS ŽEMELAPIS, spalvuotas, su visomis upėmis, ežerais, kaimais, miestais ir miesteliais—puikį priemonę tėvynės pažinimo mokslui.

Sieninis, suvyniojamas \$4.50; Salankstomas knygelė \$3.50 Ar mokiniai juo aprūpinti?

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA —

Leidykla dar turi keletą pilnų komplektų, I—VIII tomai. Užsakymai priimami.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS Administracija

GYVOS ŽĄSYS ir ANTYŠ
Parduodu gyvas žąsys ir antys priei-namoms kaimams. Kreiptis į:
P. J. AKUNEVIČIŲ
Elm St. (corn'r Pond St.)
Halifax, Mass.
Visada esame namuose. (44)

ISNUOMOJAMAS BUTAS
So. Bostone, 282 Third St., išnuo-muojamas butas trečiam aukšte, 4 kambariai, renda \$17. Raktus gali-ma gauti pirmam aukšte po 5 val. vakare. Savininkė:
Mrs. Stonewhite
44 Aspenwall Road,
Dorchester 24, Mass. (44)

REIKALINGA INDŲ PLOVEJA
Reikalinga indų plovėja (Dishwash-er). Darbas nuo 5 popiet iki 1 nak-ties. Kreiptis nuo 10 val. ryto į
Blinstrub's Village
304 Broadway, So. Boston.

PUIKI PROGA
6 kambariai \$9,500
Dorchester - Neponset
Dideli porčiai, dideli kambariai, ka-binetai, moderniška virtuvė ir mau-dynė, naujas aliejum apšildymas, naujas stogas, naujai atremontuo-tas, prie namų — žemė.
R. J. BARRY, Realtor
270 Hancock St., No. Quincy.
Tel. Granite 2-5189

STICERIAI
Pageidaujama patyrę prie užuolaidų (drapes) darbo. Kreiptis:
Major Theater Equipment
44 Winchester St. Boston
Liberty 2-0445. Klausiti Mr. Paul.

Išnuomojamas Butas
Išnuomojamas butas iš 4 kambarių seniem arba jauniem žmonėm be vaikų. Kreiptis antram aukšte:
11 Springer St.
So. Boston 27, Mass. (41)

Žmogus prie Namų

Reikalingas žmogus prie namų darbo. Gali būti ir pensininkas. Kreiptis į Dr. D. Pilką, So. Bos-tone.

LIETUVIAI,

Gyvenantieji Roslindale, West Roxbury, Norwood, Dorchester, ar kitose vietovėse, visais namų pardavimo ar pirkimo rei-kalais prašomi skambinti Vy-t. STELMOKUI, REALTOR. Bus patarnauta mandagiai ir są-žiningai. Telefonai: FA 3-2016 arba AN 8-0605. (—)

RADIO PROGAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 ki-lociklų, veikia sekmadie-niais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietu-viškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir do-vanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gau-namas ir "Keleivis".

Steponas Minkus.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, bižnius kreipkitės į

Pranę Lemberką REALTOR

17 Upland Ave.

(Is 98 Melville Ave.)

GE 6-2887

Saukit nuo 9 r. iki 7 vak.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame singe-liais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus

14 Garland Street

Jamaica Plain, Mass.

Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiamė nuo polio, viso-kių kitokių ligų ir nuo ne-laimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis į:

BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dr. B. Matulionis

Vidaus, specialiai plėščių ir Hi-dios ligos. Pirmą bet kurio di-nį, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.
Telef. 22, Pascoag, Rhode Island
Adresas: State Sanatorium,
Walling Lake, Rhode Island.
Antenas: nuo Providence—34 my-lia, nuo Worcester—28 m., nuo Boston ar Brockton—60 m., nuo Thompson, Conn.—10 mylia.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4
ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas AN 8-1320

Tel. AV 2-4036

Dr. John Repshis

LIETUVIŲ GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: pagal susitarimą

495 Columbia Road
Arti Upland's Corner
DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDHUIS)

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausius konstruktus
X-RAY Aparatą
Pritaiko Aklinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:

Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisais uždarytas.

447 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948

Box 37 CRIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO.

—JEWELERS—

Laikrodžių-Deimantai
Papuošalai

Elektros Pritaikimai

Rūpestingai taisome laikrodžius,
žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alkna

633 East Broadway

South Boston 27, Mass.

Telefonas AN 8-4148

Benjamin Moore Malvos

Popierus Sienoms

Stiklas Langams

Visokie Reikmenys Namams

Reikmenys Plumberiams